ನೇಸರು

ತಿಂಗಳೋಲೆ

₹ 5/-

PAGES 20

AUGUST 2023 | Nesaru Tingalole | Vol. XLI - 08

TODAY LET US TAKE SOME TIME TO VALUE OUR NATION AND NEVER FORGET THE SACRIFICES

HAPPY INDEPENDENCE DAY

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮುಂಬೈ

THE MYSORE ASSOCIATION, BOMBAY

393, Bhau Daji Road, Matunga, Mumbai - 400 019. | Tel.: 2403 7065

Email : mysoreassociation.mumbai@gmail.com

FORTHCOMING EVENTS

On 15th AUGUST 2023 @ 10.00 a.m.

Flag Hoisting

Independence Day Celebrations

At The Mysore Association's premises

MUSIC COMPETITION

The Mysore Association is conducting Music Compeition to promote fresh talent in Karnatic Classical Music, Folk Songs, Devotional Songs and Devaranama

on 27th August 2023 at 10.00 a.m

at The Mysore Association Premises.

The competition will be held in three age groups:

(1) 7 yrs. to 9 yrs. (9 years completed)

(2) 10 yrs. to 13 yrs. (10 years & 13 years completed)

(3) 14 yrs. to 19 yrs. (14 years & 19 years completed)

For Details – Contact : 99209 66497 / 2403 7065

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕನ್ನಡ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆ

ನೀಡುವ

ಬಸವ ವಚನ ನೃತ್ಯ ಕಲಾ

(ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ)

ನಿರ್ದೇಶಕಿ : ಶ್ರೀಮತಿ ಸ್ನೇಹಾ ಕಪ್ಪಣ್ಣ

ಶುಕ್ರವಾರ 18.08.2023ರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 2.30 ಕ್ಕೆ

ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿ : ಶ್ರೀ ಐ. ಎಂ. ವಿಠ್ಠಲಮೂರ್ತಿ
(ನಿವೃತ್ತ ಐಎಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ)
ಹೆಸರಾಂತ ಕಲಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕರು

ಗಾಯಕರು : ರಾಧಿಕಾ ನಂದಿ
ಶಿವಮೊಗ್ಗ ನಿಶಾಂತ್ ವೆಂಕಟೇಶ್

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ಶ್ರೀಮತಿ ಕಮಲ ಕೆ.
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್, ಮುಂಬೈ
ಶ್ರೀ ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿ ನಾಯ್ಕ್
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಎನ್.ಕೆ.ಇ.ಎಸ್., ವಡಲಾ, ಮುಂಬೈ

ಸ್ಥಳ : ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಸಭಾಗೃಹ,
393, ಭಾವು ದಾಜಿ ರಸ್ತೆ, ಮಾಟುಂಗ, ಮುಂಬಯಿ–400 019.

ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದು ನೋಡಲೇಬೇಕಾದ ನೃತ್ಯ

The Mysore Association and National Kannada Educational Society

presents

Basava Vachana Nritya Kala

(in Hindi)

Directed by: **Smt. Sneha Kappanna**

on Friday 18.08.2023 at 2.30 PM

Chief Guest : **Shri I. M. Vitthal Murthy**
(Retaired IAS Officer)
Renowned art patrons

Vocal : **Radhika Nandi**
Shimoga Nishant Venkatesh

Presidentship : **Smt. Kamala K.**
President, The Mysore Association, Bombay
Shri Parthasarathi Naik
President, N.K.E.S. Wadala, Mumbai

Venue:
The Mysore Association's Auditorium,
393, Bhau Daji Road, Matunga, Mumbai- 400019

A must-see dance for everyone

ನೇಸರು ತಿಂಗಳೋಲೆ

ಸಂಪುಟ 41 ಅಗಸ್ಟ್–2023 ಸಂಚಿಕೆ 8

ಗೌ. ಸಂಪಾದಕರು
ಡಾ. ಜ್ಯೋತಿ ಸತೀಶ್
***

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ:
ಡಾ. ಮಂಜುನಾಥ್
ಕೆ. ಮಂಜುನಾಥಯ್ಯ
ನಾರಾಯಣ ನವಿಲೇಕರ್
ಗಣಪತಿ ಶಂಕರಲಿಂಗ
ನೀಲಕಂಠ
***

ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರತಿನಿಧಿ
ಎಂ. ಎ. ಎನ್. ಪ್ರಸಾದ್
***

ನೇಸರುವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಬರಹಗಳಿಗೆ ಆಯಾ ಲೇಖಕರೇ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಅಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲ.

– ಸಂ.

The views expressed by the contributors in this journal are theirs and not of the Association and the Association is not in anyway responsible for the same.

- Ed.

****

ಸಂಪರ್ಕ ವಿಳಾಸ:
ನೇಸರು
ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್
393, ಭಾವು ದಾಜಿ ರಸ್ತೆ,
ಮಾಟುಂಗ
ಮುಂಬಯಿ – 400 019.
✆ 24037065
Email:
mysoreassociation.mumbai@gmail.com
Website:
www.mysoreassociation.in

ಭೂಮಿ ತಾಯಿ

✍ **ಡಾ. ಜ್ಯೋತಿ ಸತೀಶ್**

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹಿರಿಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮಳೆಗಾಲವೆಂದರೆ ಪ್ರೀತಿ. ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಭೂಮಿ ಥಟ್ಟನೆ ಮರುಜೀವ ಪಡೆದು ತನ್ನ ಸುಪ್ತ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಸಾರುತ್ತದೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹಚ್ಚ ಹಸುರಿನಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿ ನವವಧುವಿನಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಸೊಬಗನ್ನು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಊರ ಕಡೆ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಎತ್ತ ನೋಡಿದರೂ ಹಸುರಿನಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿ ಮೈತುಂಬಿ ನಲಿಯುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ನೆಮ್ಮದಿ ಬೇರೇಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಭಾರತ ಕೃಷಿಪ್ರಧಾನ ದೇಶ. ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬದುಕನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಹಾವಳಿಯಿಂದಾಗಿ, ಕೃಷಿಯೋಗ್ಯ ಭೂಮಿಯೆಲ್ಲ ವಾಣಿಜ್ಯಕರಣಕ್ಕೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲೆಲ್ಲ ಈಗ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಸಾಗುವಳಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಬೀಜ ಬಿತ್ತನೆ, ಸಸಿ ನೆಡುವುದು, ಕಟಾವು ಎಲ್ಲವೂ ಆಳುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಯಂತ್ರದಿಂದ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಎತ್ತು, ಎಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ಸಾಕುವವರು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಗೆದ್ದೆಗೆ ಗೊಬ್ಬರವೂ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲವೂ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರೋಗಗಳು ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ.

ಗೆದ್ದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಇವತ್ತಿನ ಯುವಜನತೆಗೆ ಹೀನವೃತ್ತಿಯೆನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವೈಟ್ ಕಾಲರ್ ಕೆಲಸಗಳೇ ಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮುದುಕರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಹೆಗಲಿಗೆ ಹೆಗಲು ಕೊಡುವ ಯುವಜನತೆ ಕಾಣೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಯುವಕರೆಲ್ಲ ಕೆಲಸದ ಹುಡುಕಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳೆಲ್ಲ ವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳಾಗಿ ಒಡೆದು ಹೋಗಿದೆ. ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಅಂತ ಇದ್ದ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರಿದರೆ, ತಿನ್ನುವ ಅನ್ನಕ್ಕೂ ಕುತ್ತು ಬರಬಹುದು. ಮೇಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಉಚಿತವಾಗಿ ಮನೆಮನೆಗೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ದುಡಿಯುವ ಕೈಗಳಿಗೆ ಆಲಸ್ಯವಾಗುವುದು ಸಹಜ. 'ಕೈ ಕೆಸರಾದರೆ ಬಾಯಿ ಮೊಸರು' ಎಂದು ಹಿರಿಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಯುವಜನತೆಗೆ ಅದರ ಮಹತ್ವ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೂ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ದುಡಿಯುವುದರ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ಕೂತಲ್ಲೆ ಸಿಗುವಂತಾಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ತನ್ನ ರೌದ್ರಾವತಾರ ತೋರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮುಖಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದೆ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ನಂಬಿ ಕೆಟ್ಟವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಕರೋನಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಮರಳಿ ಊರಕಡೆ ಹೋಗಿ, ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಾಗಿದೆ. ಆಗಾಗ ಪ್ರಕೃತಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಗಂಟೆ ಹೊಡೆದರೂ ನಮ್ಮಂತ ಕುಂಬಕರ್ಣನವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರವಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ.ಭೂಮಿ ತಾಯಿಯ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟರೆ ಸಫಲತೆ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟ ಬುತ್ತಿ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಲವಾರು ರೈತರು ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಓಪಿಡಿ

(ಉಮಾ ರಾವ್ ಕಥೆಗಳು)

✍ ಉಮಾ ರಾವ್

".... I thought he was the character in search of an author that we novelists wait for all our lives, and if I never allowed him to find me itl was because the end of his story seemed unimaginable..."

Gabriel Garcia Marquez

ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ತಲುಪಿದಾಗ ಕಾರಿಡಾರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದನ್ನು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ದಾರದಿಂದ ಕಟ್ಟಿ ಜೋಡಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದ ಕುರ್ಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಖಾಲಿ ಇತ್ತು. ಸಧ್ಯ ಕೂಡಲು ಜಾಗ ಸಿಕ್ಕಿತಲ್ಲಾ, ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಕಾಯಬೇಕೋ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬೇಗ ಹೋಗಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಬ್ಯಾಗ್ ಇಟ್ಟೆ. ಅದರಿಂದ ಕಾರ್ಡು ತೆಗೆದು ಎದುರಿಗೇ ಇದ್ದ ಸರ್ಜ್ ಆರ್ಥೋ ಓಪಿಡಿ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ಟೇಬಲ್ ಮೇಲಿಟ್ಟೆ. ಟೋಪಿಯಿಂದ ಅಷ್ಟು ಬೆಳ್ಳಿಗೂದಲು ಜೊಂಪೆಯಾಗಿ ಜೋಲುತ್ತಿದ್ದ ಸಿಸ್ಟರ್ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನಗದೆ ಕೇಳಿದಳು "ಅಪಾಯಂಟ್ ಮೆಂಟ್ ಹೈ?" ಹೂಂ ಎಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದ ಅಂದಿನ ಅಪಾಯಂಟ್ ಮೆಂಟ್ ನವರ ಫೈಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಕತೊಡಗಿದಳು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತಲೆ ಎತ್ತಿ "ಎ ಆರ್ ಬಿ? ತುಮ್ ಎಂಪ್ಲಾಯೀ ಹೈ" ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. "ನಹೀಂ... ಬಿ" ಎಂದಾಗ ನಾನಲ್ಲೇ ಕಾದದ್ದನ್ನು ಕಂಡು "ಬಾಹರ್ ಜಾಕೆ ಬೈಠೋ, ಬುಲಾಯೇಗಾ...." ಎಂದಳು. ಹೊರಗೆ ಬಂದು ನನ್ನ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಬ್ಯಾಗನ್ನೆತ್ತಿ ತೊಡೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೂತೆ.

ನನ್ನ ಬಲಗಡೆ ವಯಸ್ಸಾದವನೊಬ್ಬ ಕೂತಿದ್ದ. ಕಾಲಬೆರಳ ತುದಿಯಿಂದ ಮಂಡಿವರೆಗೂ ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್. ಅವನು ಹಾಕಿದ್ದ ಪೈಜಾಮಾ ಶರಟು ನೋಡಿದರೆ ರಿಟೈರ್ಡ್ ಡ್ರೈವರ್. ಟೈರ್ಡ್ ಮನ್ ಇರಬೇಕು ಅನ್ನಿಸಿತು. ಬಾಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಲ್ಲು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಸೋಡಾ ಗ್ಲಾಸಿನ ಕನ್ನಡಕ. ಕ್ಷೌರ ಮಾಡಿ ವಾರವಾಗಿರಬಹುದಾದ ಮುಖದ ತುಂಬಾ ಸುಕ್ಕು. ತಲೆ ಮಫ್ಲರ್ ಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನಿಂದ ತಂಬಾಕು ವಾಸನೆ ತೇಲಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಹೊಟ್ಟೆ ತೊಳೇಸಿತು. ಎದ್ದು ಹೋದರೆ ಬೇರೆಲ್ಲೂ ಕೂಡಲು ಸ್ಥಳವಿರದಿದ್ದರಿಂದ ಕರ್ಚೀಫ್ ಮೂಗು ಬಾಯಿಗೆ ಒತ್ತಿ ಹಿಡಿದ.

ಎಡಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ೨೫-೩೦ ವರ್ಷದ ಹೆಂಗಸು. ಮೈಕೈ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣದ ಚೈನಾ ಸಿಲ್ಕ್ ಸೀರೆ ಅದೇ ರವಿಕೆ, ಕಿವಿಯಲ್ಲು ಮುತ್ತಿನ ಲೋಲಾಕುಗಳು, ಕತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿನ ಸರ. ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಚಿನ್ನದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿದ ಕರಿಮಣಿ. ಒಂದು ಕೈಗೆ ಚಿನ್ನದ ಸ್ಟ್ರಾಪಿನ ಕೈಗಡಿಯಾರ. ಇನ್ನೊಂದರ ತುಂಬಾ ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣದ ಗಾಜಿನ ಬಳೆಗಳು ಸೊಂಟದವರೆಗೂ ಇದ್ದ ಒತ್ತು ಕೂದಲನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಅದಕ್ಕೊಂದು ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಕ್ಲಿಪ್. ಉಗುರುಗಳಿಗೆ ಕಡು ಕೆಂಪು ನೇಲ್ ಪಾಲಿಶ್. ತುದಿಯಲ್ಲು ಉದುರುತ್ತಿತ್ತು. ಪುಸ್ತಕ ಓದುತ್ತಿದ್ದಳು. ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಯಿಸಿದಾಗ ಅದು ಹಿಂದಿಯದಾಗಿದ್ದು ಕಂಡು ಬಂತು. ಅಥವಾ ಮರಾಠಿಯೋ? ನಾನೂ ಏನಾದರೂ ಪುಸ್ತಕ ತರಬಹುದಾಗಿತ್ತೇನೋ? ಆದರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ನನಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸೀರಿಯಸ್ ರೀಡಿಂಗ್ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ಟಾರ್ ಡಸ್ಟ್ ಅಥವಾ ವುಮೆನ್ಸ್ ಎರ ತರಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನಿಸಿತು.

ಹೋಗಿ ಬರುವವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಕೂತು ಟೈಮ್ ನೋಡಿಕೊಂಡಾಗ ಕಾಲುಗಂಟೆ ಕಳೆದಿತ್ತು. ನನ್ನ ಪಕ್ಕದವಳು ಏಕೋ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಗಡಿಯಾರದತ್ತ ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸಿದಳು. ಪುಸ್ತಕ ಮುಚ್ಚಿ ತೆಗೆದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕೊನೆಗೆ ಅದನ್ನೆತ್ತಿ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಬ್ಯಾಗ್ ನಲ್ಲಿಟ್ಟು ತಟ್ಟನೆ ನನ್ನತ್ತ ತಿರುಗಿ, "ನೀವು ನಾನಾದ ಮೇಲೆ ಬಂದವರಲ್ವಾ? ಎಂದಳು. ಹೌದೆಂದು ತಲೆ ಹಾಕಿದೆ.

ಇದುವರೆಗೂ ಅವಳ ಮುಖದ ಬಲಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದುದು ಈಗ ಅವಳು ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಪೂರ್ತಿ ಕಂಡಿತು. ಎಲ್ಲೋ ಬಲ್ಬು ಹತ್ತಿತು. ಎಂದೋ ಪರಿಚಯವಿದ್ದಂಥಾ ಮುಖ, ಕಣ್ಣುಗಳು. ತುಂಬಾ ಸಲ ನೋಡಿದ್ದಂತೆ... ಆ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೆ? ಎಲ್ಲಿ? ಆದರೆ, ಆ ಕಣ್ಣುಗಳಿದ್ದ ಮುಖ.... ನಾನು ನೋಡಿದ್ದ ಮುಖ.... ಇನ್ನೂ ಕೋಲುಕೋಲಾಗಿತ್ತು. ಮೇಕಪ್ಪು ರಹಿತವಾಗಿತ್ತು. ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ತಿಲಕದ ಬದಲು ದೊಡ್ಡ ಗುಂಡು ಕುಂಕುಮವಿತ್ತು. ಕತ್ತಿರಿಸಿದ ಕುರುಳುಗಳು ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾರಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನೀಟಾಗಿ ಪಟ್ಟೆಂದು ಬಾಚಿದ್ದ ಕೂದಲು ಮೊಣಕಾಲವರೆಗೂ ಇಳಿದ ಒಂದು ಜಡೆಯಾಗಿತ್ತು. ಲೋಲಾಕುಗಳ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದೋಲೆಗಳಿದ್ದವು. ಕತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿನ ಸರವಿರಲಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಕರಿಮಣಿಯಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಿ?

"ನಿಮಗೆ ನನ್ನ ಗುರುತು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ?"

ನಾನು ಅನುಮಾನಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಅವಳು ಮೆಲುವಾಗಿ ನಕ್ಕಳು.

"ನಾನು... ವಿಮಲಾ"

ಆದರೆ ಅವಳ ಧ್ವನಿ ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಇತ್ತು.

ಆಗ ಬೂದುಬಣ್ಣದ ಪ್ಯಾಂಟು, ಬಿಳಿಶರಟಿನ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇಬ್ಬರು ನರ್ಸ್ ಗಳೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮೆದುರಿಗೇ ಹಾದು ಓಡಿ ಓಪಿಡಿ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ನಡೆದ.

"ಅರೆ, ಡಾಕ್ಟರ್ ಶ್ರೀರಾಮ್ ಅಲ್ಲಾ.... ಸದ್ಯ ಬಂದರು." ಅವಳೆಂದಳು. ನಾನು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು "ಡಾಕ್ಟರ್ ಶ್ರೀರಾಂ ತಾನೇ ಈಗ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿದ್ದು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

"ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ . ನಾನವರನ್ನೆಂದೂ ನೋಡಿಲ್ಲ" ಎಂದೆ.

"ನಿಮಗೇನಾಗಿದೆ ಮೈಗೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ವ?" ಎಂದವಳೇ ನನ್ನ ಕಾಲರ್ ಗಮನಿಸಿ "ಓ, ಸ್ಪಾಂತುಲೈಸಿಸ್" ಎಂದಳು.

"ನಿಮಗೆ..."

"ಮೊನ್ನೆ ಬಸ್ಸಿನಿಂದ ಇಳಿಯುವಾಗ ಬಿದ್ದೆ. ಮಂಡಿಗೆ ಪೆಟ್ಟಾಗಿತ್ತು. ನೋವು ಕಡಿಮೆ ಆಗ್ತಾನೇ ಇಲ್ಲ... ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣಾಂತ ಬಂದೆ."

ಅವಳು ಮತ್ತೆ ವಾಚ್ ನೋಡಿಕೊಂಡಳು. "ಇವರೆಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಮುಂಚೇನೇ ಬಂದಿದ್ರು" ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ೮-೧೦ ಜನರನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಹೇಳಿದಳು. "ನನ್ನ ಕರೆಯೋಕೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಗಂಟೆಯಾದ್ರೂ ಆಗಬಹುದು". ಮತ್ತೆ ಕಾದಂಬರಿ ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದಳು. ಓದುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಳು.

ಸಿಸ್ಟರ್ ಹೊರಗೆ ತಲೆಹಾಕಿ "ಮೋರೆ" ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗಿದಳು. "ಮೋರೆ..."

"ಹಾಂ... ಹಾಂ" ಎನ್ನುತ್ತಾ ನನ್ನ ಪಕ್ಕದ ಮುದುಕ ಎದ್ದ. ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಹದಿ ಹರೆಯದ ಹುಡುಗಿ ಓಡಿಬಂದು ಅವನ ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕೂತಳು. ಅವಳ ಹೆಬ್ಬೆರಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್ ಇತ್ತು. ಮುಖ ಮಂದಹಾಸದಿಂದ ಮಿನುಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರತಿ ಹೆಸರು ಕರೆದಾಗಲೂ ವಿಮಲ ಪುಸ್ತಕ ಮುಚ್ಚಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಅನುಮಾನಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಪುಟದ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೆ ಅವಳನ್ನು? ಆ ಮುಖ. ಅದಕ್ಕೊಪ್ಪುವ ಕೆಂಪಂಚಿನ ನೀಲಿ ಸೀರೆ. ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನಿತ್ತು? ವೀಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ಟುಗಳು. ಹೌದು. ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ಕಪಾಟಿನಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದ ವೀಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ಟುಗಳು. ವೀಡಿಯೋ ಲೈಬ್ರರಿ, ವಿಮಲಾ ವೀಡಿಯೋ ಲೈಬ್ರರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ಹಸಿರು ಪ್ಲಾಸ್ಟರಿನ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಡಬಲ್ ಕಾಟಿನ ಮೇಲೆ ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಬ್ಲೌಸ್ಸ್ ಪೀಸುಗಳು. ಸೀರೆ ಫಾಲುಗಳು ನಡುವೆ ಕೂತ ಅವಳ ಮುಖದ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತೂಗುತ್ತಿದ್ದ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್. ತಾರೀಕಿನ ಭಾಗ ಹರಿದು ಹಾಕಿ ಚಿತ್ರ ಮಾತ್ರ ಮಿಗಿಸಿದ್ದ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್. ಅವಳು ನಾನು ಹೋದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಹಾಗೇ ಕೂತಿರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಏನಾದರೂ ಒಳಗಿಂದ ತರಬೇಕಾದರೂ ಎದ್ದು ಹೋಗದೆ ಕೆಲಸದ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. "ಸಿಂಧೂ, ಆಂಟೀಗೆ ಕಿನಾರಾವಾಲಾ ಬ್ಲೌಸ್ ಪೀಸ್ ನೋಡಬೇಕಂತೆ, ಕಿಚನ್ ನಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ವಿಐಪಿ ಬ್ಯಾಗ್ ನಲ್ಲಿದೆ... ತಗೊಂಬಾ..."

ಅಲ್ಲಿಂದ ಏಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಚಿಟ್ಟೆಯ ಕ್ಲಿಪ್ ಹಿಡಿದು ಓಡಿ ಬಂದ ೬ ವರ್ಷದ ಮಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲೇ ಪೋನಿಟೈಲ್ ಕಟ್ಟಿ, ಮುಂದಲೆ ಬಾಚಿ, ಆ ಕ್ಲಿಪ್ ಹಾಕಿ ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

"ಲಂಚ್ ಬಾಕ್ಸ್ ಹಾಗೇ ತರಬೇಡ. ಸ್ಯಾಂಡ್ ವಿಚ್ ಮುಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಸಂಜೆ ಪಾಪಿಸ್ನ್ ಸಿಗೋಲ್ಲ..." ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾ, ಬ್ಲೌಸ್ ಪ್ಲೀಸ್ ಕೊಳ್ಳಬಂದವರೊಡನೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಪದ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

"ವಿಮಲಾ, ಮರೆತುಬಿಟ್ರಾ..." ಅವಳು ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದಳು.

"ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ... ನೀನು.. ನಿನ್ನ ಲೈಬ್ರರಿ ಹೇಗೆ ನಡೀತಿದೇ? " ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತಾ ಕೇಳಿದೆ. ನನ್ನ ನೆನಪು ಸರಿ ಇತ್ತೆಂದು ನನಗೆ ಖಾತ್ರಿ ಇರಲಿಲ್ಲ.

"ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟೆ ಹೋದ ವರ್ಷಾನೇ. ನೀವು ಒಂದ್ಸಲ ಬಂದಿದ್ರೇನೋ ಅಷ್ಟೇ..."

"ಹೂಂ..."

"ಸಾಕಾಯ್ತು , ಸ್ವಲ್ಪ ಆರಾಮ ಮಾಡೋಣಾಂತ. ವಾರಪೂರ್ತಿ ಕೆಲಸ. ಸಂಡೇನೂ ರಜಾ ಇಲ್ಲ. ಬೇಜಾರು ಬಂತು. ಈಗ ತಪ್ಪದೆ ರಾಧಾಸ್ವಾಮಿ ಸತ್ಸಂಗಕ್ಕೆ ಹೋಗ್ತೀನಿ... ಇವತ್ತೂ ಹೋಗ್ಬೇಕು.. ಸ್ವಲ್ಪ ಶಾಂತಿ ಸಿಗುತ್ತೆ. ಕಾನ್ ಫಿಡೆನ್ಸ್ ಕೂಡ ಬಿಲ್ಡಪ್ ಮಾಡ್ಕೋಳ್ಳಾಣಾಂತ.... ನಾನು ಅಬ್ರಾಡ್ ಹೋಗ್ಬೇಕೂಂತ ಇದೀನಿ..."

ಧಡಧಡನೆ ಇಬ್ಬರು ವಾರ್ಡಬಾಯ್ ಗಳು ಖಾಲಿ ಸ್ಟ್ರೆಚರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಇಬ್ಬರು ಹುಡುಗರು ಕಾರಿಡಾರಿನಲ್ಲೇ ಜೂಜಾಟ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬನ ತಾಯಿ "ಶ್, ಇಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಬಾರದು, ಓಡಿದರೆ ಆಂಟಿ ಬೈತಾರೆ" ಎಂದು ನನ್ನ ಕಡೆ ಬೆರಳು ತೋರಿಸಿದಳು.

ಆಗ ೬-೭ ಜನರ ಗುಂಪೊಂದು ಜೋರಾಗಿ ಗುಜರಾತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ೩ ಜನ ಆರ್ಗೆಂಡಿ ಸೀರೆಯ ಹೆಂಗಸರು, ೩-೪ ಪೈಜಾಮಾ, ಕುರ್ತಾ ಗಂಡ್ಸರು, ಅವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಪರ್ ಫ್ಯೂಮ್ ಗಪ್ಪನೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಹರಡಿ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಮೀರಿತು. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಬಿಳಿ ಪಾಲಿಯೆಸ್ಟರ್ ಪೈಜಾಮಾ, ಕುರ್ತಾದವ ಕೆಂಪು ಗುಲಾಬಿಗಳ ದೊಡ್ಡ ಗೊಂಚಲೊಂದನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದ. ಅಂದು ಮೆರಿನ್ ಡ್ರೈವ್ ಸಿಗ್ನಲ್ ನಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ನಿಂತಾಗ, "ಗುಲಾಬ್ ಲೇಲೋ" ಎಂದು ಕೆಂಪು ಗುಲಾಬಿಗಳ ಗುಚ್ಛವನ್ನು ಮುಖದ ಮುಂದೆ ಹಿಡಿದ ಕರೀ ಹುಡುಗನನ್ನು ದೂರ ಸರಿಸುತ್ತಾ ಶಾಂತಿ ಹೇಳಿದ್ದು ನೆನಪಾಯಿತು. "ನೋಡಿ, ಈ ಗುಲಾಬಿ ಗೊಂಛಲುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರ್ತಾರೆ ಗೊತ್ತಾ ಫೈವ್ ಸ್ಟಾರ್ ಹೋಟೇಲ್ ಗಳಲ್ಲಿ. ದಿನಾ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಫ್ರೆಶ್ ಪ್ಲವರ್ಸ್ ಇಡಬೇಕಲ್ಲಾ ರೂಮುಗಳಲ್ಲಿ.... ಆದ್ದರಿಂದ ಆರು ಒಂದು ದಿನ ಹಳೆಯದಾದ ಹೂಗಳನ್ನು ಎಸೀತಾರೆ.... ಇವರು ಅದನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಮಾರ್ತಾರೆ. ೨೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಡಿ ಡಜನ್ ಗೆ ಐದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೊಡ್ತಾರೆ.... ನಾನೊಂದು ಸಲ ೨ ರೂಪಾಯಿಗೆ ೧೦ ಹೂ ಕೊಂಡಿದ್ದೆ ಗೊತ್ತಾ" ಎಂದು ಕೆಳದನಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಳು.

ಬ್ಲೌಸ್ ಪೀಸ್ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಎರಡು ಮೂರು ಬಾರಿ ಹೋಗಿರಬಹುದು ಅವಳ ಮನೆಗೆ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ದಿಢೀರನೆ ಬಂದಿಳಿಯುವ ನೆಂಟರು, ಮಂಗಳಗೌರಿ ಆಮಂತ್ರಣಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಕೊಡಬೇಕು ತಿಳಿಯದೆ, ಹತ್ತಿರವೇ ಇದ್ದ ಅವಳ ಮನೆಯಿಂದ ಬ್ಲೌಸ್ ಪೀಸ್ ಕೊಂಡು ತರುವ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿತ್ತು.

ಕೊನೆಯ ಸಲ ಹೋದಾಗಲಂತೂ ೬ ತಿಂಗಳ ಬಾಣಂತಿ. ಅದೇ ರಾಧಾಕೃಷನ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತು, ತೊಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಮಾತಾಡಿದ್ದಳು.

"ಯಾವ ಟೈಪ್ ಬೇಕು? ಟೂಬೈಟೂ, ಪಾಲಿಯೆಸ್ಟರ್, ಕಂಚಿ ಕಾಟನ್.... ಇದಕ್ಕೆ ನೋಡಿ ೩೦ ರೂಪಾಯಿ..."

ಎರಡು ಬ್ಲೌಸ್ ಪೀಸ್ ಕೊಂಡು ಹೊರಡುವ ಮುಂಚೆ ಕೇಳಿದ್ದೆ.

"ಮಗುವಿನ ಹೆಸರೇನು?"

"ಗಿರೀಶ್"

"ಚಿಕ್ಕ ಮಗೂನ ಸಂಭಾಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಮನೆ ಕೆಲಸಾನೂ... ಕಷ್ಟ ಅಲ್ಲ?"

"ಹಾಗೇನಿಲ್ಲ, ಒಳ್ಳೆ ಹುಡುಗ ಇವನು."

ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಅಷ್ಟೇ.

ಹೊರನಡೆದಾಗ ಅವಳ ತೊಡೆಯ ತುಂಬಾ ಮಲಗಿದ್ದ ಮಗು ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮಂಚದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ತೊಟ್ಟಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಪಕ್ಷಿಗಳು, ಕಿರುಗಂಟೆಗಳು ಫ್ಯಾನ್ ಗಾಳಿಗೆ ತೂಗುತ್ತಾ ಮೆಲುದನಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು.

ಅವಳು ಮತ್ತೆ ವಾಚ್ ನೋಡಿಕೊಂಡಳು.

"ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಲ್ಪ್ ಮಾಡ್ತೀರಾ" ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

"ಏನು?"

"ನನ್ನ ಹೆಸರು ಕೂಗಿದರೆ ಇಲ್ಲೇ ಸೈಕಿಯಾಟ್ರಿ ಓಪಿಡಿಗೆ ಹೋಗಿದೀನೀಂತ ಹೇಳಿ. ಅಲ್ಲಿ ಫೈಲು ತೆಗೆಸಿ ಸಿಸ್ಟರ್ ಗೆ ಹೇಳಿ ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಬಿಡ್ತೀನಿ.ಇಲ್ಲದಿದ್ರೆ ತುಂಬಾ ಲೇಟಾಗುತ್ತೆ".

ಎದ್ದು ಬೇಗ ಬೇಗ ನಡೆದು ಹೋದಳು. ಅವಳ ದಢೂತಿ ದೇಹ ಹೈಹೀಲ್ಡ್ ಚಪ್ಪಲಿಯ ಮೇಲೆ ತೂಗುತ್ತಿತ್ತು.

೫ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಮರಳಿ ಬಂದಳು.

"ಅಲ್ಲೂ ಅಪಾಯಂಟ್ ಮೆಂಟ್ ಇದೆ ನಂದು".

ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಾಗಿ ಕಾದಳು. ಅದು ಬರದಾಗ ಮುಂದುವರೆಸಿದಳು. "ನನಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ನಾನು ಸರಿಯಾಗಿದೀನಿ. ನನ್ನ ಮಿಸ್ಟರ್ ಗಾಗಿ"

"ಓ, ಮೈಲಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೇನು?" ಏನು ಹೇಳಬೇಕೋ ತೋಚದೆ ಕೇಳಿದೆ.

"ಈಗಿಂದಲ್ಲ, ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಕತೆ. ಅಷ್ಟು ವರ್ಷದಿಂದಾನೂ ಇವರು ಸೈಕೋನೇ.... ಸುಮ್ಮನೆ ತಿಂಗಳಿಗೆರಡು ಸಲ ಬರೋದು....ಮಾತಾಡೋದು... ಔಷಧಿ ತಗೊಂಡು ಹೋಗೋದು. ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ".

ಇಲ್ಲಿನ ಸೈಕಿಯಾಟ್ರಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್ಮೆಂಟಿಗೆ ಅಂಥಾ ಒಳ್ಳೆ ಹೆಸರೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

"ಇನ್ನೆಲ್ಲಾದರೂ ಹೊರಗೆ ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಾ?" ನಾನು ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತಾ ಕೇಳಿದೆ.

"ಹೂಂ ಪ್ರೈವೇಟ್ನಲ್ಲೇ ತೋರಿಸ್ತಿದ್ವಿ, ದಾದರ್ ನಲ್ಲಿದಾರಲ್ಲಾ ಡಾಕ್ಟರ್ ಮಿಸ್ತ್ರಿ. ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅವರು . ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ಸಾವಿರ ಬಿಲ್ ಬರೋದು. ಈಗ ನಾನು ಬಿಸಿನೆಸ್ ಬಂದ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದೆಲ್ಲಾ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಕೈಗೆ ಬರೋದು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಅಷ್ಟೆ. ಹತ್ತನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಮುಗಿಯುತ್ತೆ. ಏನು ಮಾಡೋದು, ಗೌವರ್ನ್ ಮೆಂಟ್ ಜಾಬ್ ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲಸದಿಂದ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ..."

"....ಲಾ" ನರ್ಸ್ ಕೂಗಿ ಒಳಗೆ ಹೋದಳು.

ಅವಳು ಧಡಕ್ಕನೆ ಎದ್ದು ಒಳಗೆ ಹೋದಳು. ಮರು ನಿಮಿಷದಲ್ಲೇ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದಳು.

"ಲೀಲಾ ಅಂತೆ. ಇವರು ಕೂಗೋ ರೀತಿ ನೋಡಿ. ಏನೂ ಗೊತ್ತಾಗೋಲ್ಲ"

"ಏನ್ಹೇಳ್ತಿದ್ದೆ... ಹಾಂ, ನಂಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಅಭ್ಯಾಸ. ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ನಲ್ಲಾ. ಈಗ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ. ಏನ್ಮಾಡೋದು ಅದಕ್ಕೆ ಅಬ್ರಾಡ್ ಟ್ರೈ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೀನಿ".

"ಏನ್ಮಾಡ್ಬೇಕೂಂತ."

"ನನಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಎಕ್ಸ್ ಪೀರಿಯನ್ಸ್ ಇದೆಯಲ್ಲಾ. ಅದಕ್ಕೆ ಏಜೆಂಟ್ ಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದೀನಿ. ತುಂಬಾ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಇದೆ. ದುಬೈಯಲ್ಲಂತೂ ಎಲ್ಲಾ ಏರ್ಪಾಟಾಗಿದೆ. ಬಿಸಿನೆಸ್ ರನ್ ಮಾಡಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಆಗಿದೆಯಲ್ಲಾ, ನಂಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋದು ಸುಲಭಾನೇ ಆಗುತ್ತೆ. ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಹುದು."

"ಹೂಂ..."

"ಈ ಗವರ್ನ್ ಮೆಂಟ್ ಆಸ್ಪತ್ರೇಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ದವಾ ಕೊಡ್ತಾರೆ. ಪ್ರೈವೇಟ್ನಲ್ಲಿ ಹಾಗಲ್ಲ ನೋಡಿ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತಾಡ್ತಾರೆ... ಕಷ್ಟ ಸುಖ ಕೇಳ್ತಾರೆ.... ದಾದರ್ ಡಾಕ್ಟರ್ ಉಂಬಾ ಒಳ್ಳೆಯವರಿದ್ರು..."

"ಹೌದು, ಕಷ್ಟ" ಎಂದೆ. ಇನ್ನೇನೂ ಹೇಳಲು ತಿಳಿಯದೆ.

"ಕಷ್ಟ ಇರಲಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನ ಗೋಳು ಹುಯ್ಕೋತಾರೆ. ನನ್ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನ ಗಿಲ್ಟಿಯಾಗಿ ಫೀಲ್ ಮಾಡಿಸಿಬಿಟ್ರೆ ಇವರ ಕೆಲಸ ಮುಗೀತು. ನನ್ನ ಮಿಸ್ಟರ್ ೧೦-೧೫ ವರ್ಷದಿಂದ ಸೈಕೋನೇ. ಆದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಮ್ಮ ತಪ್ಪೊಂದ್ರು, ನಮಗೆ ಸರಿ ಮಾಡ್ಕೋಳ್ಳಿ ಅಂದ್ರು ಕಾಯಿಲೆ ಇರೋದು ಅವರಿಗೆ ತಾನೇ. ನಾನೇನು ಮಾಡ್ಬೇಕು ಹೇಳಿ".

"ಹೂಂ..."

"ಅವರಿಂದ ನನ್ನ ತಲೆಮೇಲೆ ಭಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗ್ತಿದೆ. ನಾನು ಅಬ್ರಾಡ್ ಹೋದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಮಾಡಬಹುದು ನೋಡಿ. ಆಮೇಲೆ ನಾನು ಒಳ್ಳೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ನಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಟ್ರೀಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಿಸಬಹುದು."

"ವಿಮಲಾ, ವಿಮಲಾ ಕೋನ್ ಹೈ" ನರ್ಸ್ ಕೂಗಿದಳು.

"ಹಾಂ" ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅವಳು ಎದ್ದು ಹೋದಳು.

ಐದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ನನ್ನೆದುರಿಗೆ ನಿಂತಳು. "ನಾನಿನ್ನು ಬರ್ತೀನಿ. ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾಗುತ್ತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ" ಎಂದಳು.

"ಅಂದ ಹಾಗೆ, ನಿಮ್ಮ ಮಗಳು, ಮಗ... ಇಷ್ಟೇ ಇದ್ರಲ್ಲಾ, ತುಂಬಾ ಚಿಕ್ಕೋರು ನಾನು ನಿಮ್ಮನೇಗೆ ಬರ್ತಿದ್ದಾಗ... ಈಗೇನು ಮಾಡ್ತಿದ್ದಾರೆ?"

ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳು ಬದಲಾದವು. ತಟ್ಟನೆ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿದಳು. "ಅವಳು... ಅವಳು... ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಇಲ್ಲ... ಅವಳು... ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕತೆ, ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ ಹೇಳ್ತೀನಿ. ನನ್ನ ಮಗ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದ್ತಾನೆ. ಕ್ಲಾಸಲ್ಲಿ ಫಸ್ಟ್ ಬರ್ತಾನೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಅವನನ್ನು ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ನಲ್ಲಿ ಹಾಕೋಣಾಂತ ಇದೇನಿ" ಎಂದವಳೇ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ವಾಚ್ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಸೈಕಿಯಾಟ್ರಿ ಓಪಿಡಿ ಕಡೆ ನಡೆದಳು.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ "ಕಮಲಾ ಶ್ರೀನಿವಾಸ" ಸಿಸ್ಟರ್ ಕೂಗಿದಳು. ನಾನೆದ್ದು ಒಳಗೆ ಹೋದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮತ್ತೆ ಎಕ್ಸರೇ ತೆಗೆಸಿ ಹೊರಬೀಳುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆ ಕಳೆದಿತ್ತು. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ರಿಕ್ಷಾಗಾಗಿ ಕಣ್ಣಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಅವಳು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲೇ ರಿಕ್ಷಾ ಹತ್ತುತ್ತಿದ್ದಳು.

"ಬರ್ತೀರಾ ನಂಜೊತೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಾರ್ನರ್ ನಲ್ಲಿ ಡ್ರಾಪ್ ಮಾಡ್ತೀನಿ. ನೀವಿನ್ನೂ ಅಮರ್ ವಿಲ್ಲಾದಲ್ಲೇ ಇದ್ದೀರಲ್ಲಾ...." ಎಂದಳು. ನಾನು ರಿಕ್ಷಾ ಹತ್ತಿದೆ. ಖಟಖಟನೆ ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತಾ ರಿಕ್ಷಾ ಹೊರಟಿತು.

ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅವಳು ಪೂರ್ತಿ ಮೌನವಾದಳು. ಒಂದು ಮಾತೂ ಆಡಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ದೃಷ್ಟಿ ನೇರವಾಗಿ ಎದುರಿನ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲಿತ್ತು. ಪಕ್ಕದಿಂದ ಅವಳು ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಮೊದಲಿದ್ದಂತೆ ಕಂಡಳು.

ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಸಿಗ್ನಲ್ ನಲ್ಲಿ ರಿಕ್ಷಾ ನಿಂತಾಗ ಹರಕು ಚಡ್ಡಿಯ ಮೂಳೆ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬ "ಗುಲಾಬ್ ಲೇಲೋ ಬಾಯಿ, ಗುಲಾಬ್ ಲೇಲೋ" ಎಂದು ಕೆಂಪು ಗುಲಾಬಿಗಳ ಗೊಂಚಲೊಂದನ್ನು ಮುಖಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದ.

ಅವಳು ಅದರ ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟೆಂದೂ ಕೇಳದೆ, ಐದು ರೂಪಾಯಿ ನೋಟೊಂದನ್ನು ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತುರುಕಿ, ಗುಲಾಬಿಯ ಗೊಂಚಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತೊಡೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಳು.

ನನ್ನ ಮನೆಯ ತಿರುವಿನತ್ತ, ರಿಕ್ಷಾ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ನಾನೇ ಹೇಳಿದೆ. "ಥ್ಯಾಂಕ್ಯೂ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಳಿದಾಗ ಅವಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲ ಯುದ್ಧ

ಭಾರತೀಯ ದಂಗೆಯನ್ನು ಸಿಪಾಯಿ ದಂಗೆ ಅಥವಾ ಮೊದಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ, 1857-59ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ವ್ಯಾಪಕ ಆದರೆ ವಿಫಲ ದಂಗೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಪಡೆಗಳಿಂದ (ಸಿಪಾಯಿಗಳು) ಮೀರತ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು, ಇದು ದೆಹಲಿ, ಆಗ್ರಾ, ಕಾನ್ಪುರ ಮತ್ತು ಲಕ್ನೋಗೆ ಹರಡಿತು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೊದಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಇತರ ರೀತಿಯ ಹೆಸರುಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಿನ್ನೆಲೆ:

ದಂಗೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಸಿಪಾಯಿ ದಂಗೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಮೂಲ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವುದು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪರಮಾಧಿಕಾರ-ಅಂದರೆ, ಭಾರತೀಯ ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯದ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1820 ರಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹಿಂದೂ ರಾಜಪ್ರಭುತ್ವದ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತ ಸಾಧಿಸಲು ವಿವಿಧ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದರು. ಬ್ರಿಟಿಷರೊಂದಿಗೆ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆ ಮೈತ್ರಿಗಳು. ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹಳೆಯ ಭಾರತೀಯ ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ತಂತ್ರವನ್ನು ಡಾಕ್ಟ್ರಿನ್ ಆಫ್ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಯಿತು, ಇದನ್ನು ಮೊದಲು 1840 ರ ದಶಕದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಲಾರ್ಡ್ ಡಾಲ್ಹೌಸಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ಇದು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಿಲ್ಲದ ಹಿಂದೂ ಆಡಳಿತಗಾರನನ್ನು ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಗಾರನು ಮರಣಹೊಂದಿದ ನಂತರ ಅಥವಾ ತ್ಯಜಿಸಿದ ನಂತರ ಅವನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದು, ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ಆದಾಯದಿಂದ ಹೊರಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಲಾಭದಾಯಕ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ಗಂಭೀರ ಕಾಳಜಿಯು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯೀಕರಣದ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ವೇಗವಾಗಿದೆ, ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ವಿಚಾರಗಳ ಪರಿಚಯದಿಂದ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜವು ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಿಷನರಿಗಳು ಹಿಂದೂಗಳ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸವಾಲು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾನವೀಯ ಆಂದೋಲನವು ರಾಜಕೀಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕ್ಕಿಂತ ಆಳವಾಗಿ ಹೋದ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಭಾರತದ ಗವರ್ನರ್-ಜನರಲ್ ಆಗಿ (1848-56) ಅವರ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಲಾರ್ಡ್ ಡಾಲ್ಹೌಸಿಯು ಮಹಿಳೆಯರ ವಿಮೋಚನೆಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ವಿಧವೆಯರ ಮರುವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾನೂನು ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರಗೊಂಡವರು ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ಸಂಬಂಧಿಕರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒಡೆಯುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು ಎಂಬ ವ್ಯಾಪಕ ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ತು. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಧಾನಗಳ ಪರಿಚಯವು ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂ ಎರಡೂ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕತೆಗೆ ನೇರ ಸವಾಲಾಗಿತ್ತು.

ಬಂಗಾಳದ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ದಂಗೆ ಭುಗಿಲೆದ್ದಿತು ಏಕೆಂದರೆ ಭಾರತೀಯರು ಸಂಘಟಿತರಾಗಿರುವುದು ಮಿಲಿಟರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ದಂಗೆಯ ನೆಪವು ಹೊಸ ಎನ್‌ಫೀಲ್ಡ್ ರೈಫಲ್‌ನ ಪರಿಚಯವಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಲೋಡ್ ಮಾಡಲು, ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಲೂಬ್ರಿಕೇಟೆಡ್ ಕಾರ್ಟ್ರಿಜ್‌ಗಳ ತುದಿಗಳನ್ನು ಕಚ್ಚಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕಾಟ್ರಿಡ್ಜ್‌ಗಳನ್ನು ನಯಗೊಳಿಸಲು ಬಳಸುವ ಗ್ರೀಸ್ ಹಂದಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಸುಗಳ ಕೊಬ್ಬಿನ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಿಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ವದಂತಿ ಹರಡಿತು; ಹೀಗಾಗಿ, ಅದರೊಂದಿಗೆ ಮೌಖಿಕ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಮುಸ್ಲಿಮರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಅವಮಾನವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಟ್ರಿಜ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡೂ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪುರಾವೆಗಳಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕಾರ್ಟ್ರಿಜ್‌ಗಳು ಕಳಂಕಿತವಾಗಿವೆ ಎಂಬ ಗ್ರಹಿಕೆಯು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭಾರತೀಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಮಾಜವನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡ ಅನುಮಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು. ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ, ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಿಪಾಯಿ ಅಸಮಾಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಹರಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಮಂಗಲ್ ಪಾಂಡೆ: ಮಾರ್ಚ್ 1857 ರ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಂಗಲ್ ಪಾಂಡೆ ಎಂಬ ಸಿಪಾಯಿ ಬ್ಯಾರಕ್‌ಪೋರ್‌ನ ಮಿಲಿಟರಿ ಗ್ಯಾರಿಸನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿದ. ಅವರನ್ನು ಏಪ್ರಿಲ್ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬಂಧಿಸಿ ನಂತರ ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಿದರು. ನಂತರ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೀರತ್‌ನಲ್ಲಿನ ಸಿಪಾಯಿ ಸೈನಿಕರು ಎನ್‌ಫೀಲ್ಡ್ ಕಾರ್ಟ್ರಿಡ್ಜ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು, ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿ, ಅವರಿಗೆ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು, ಬಂಧಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕಲಾಯಿತು. ಈ ಶಿಕ್ಷೆಯು ಅವರ ಒಡನಾಡಿಗಳನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿತು, ಅವರು ಮೇ 10 ರಂದು ಎದ್ದು ತಮ್ಮ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದುರುಳಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಯುರೋಪಿಯನ್ ಪಡೆಗಳಿಲ್ಲದ ದೆಹಲಿಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ನಡೆಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಿಪಾಯಿ ಗ್ಯಾರಿಸನ್ ಮೀರತ್ ಪುರುಷರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿತು ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ವಯಸ್ಸಾದ ಪಿಂಚಣಿದಾರ ಮೊಘಲ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಬಹದ್ದೂರ್ ಷಾ II ನಾಮಮಾತ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧ ಸೈನಿಕರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಮರಳಿದರು. ದೆಹಲಿಯ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು ಇಡೀ ದಂಗೆಗೆ ಒಂದು ಗಮನವನ್ನು ನೀಡಿತು ಮತ್ತು ನಂತರ ಉತ್ತರ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಹರಡಿತು. ಮೊಘಲ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಮತ್ತು ಅವನ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಪದಚ್ಯುತ ಮರಾಠ ಪೇಶ್ವೆಯ ದತ್ತುಪುತ್ರ ನಾನಾ ಸಾಹಿಬ್ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಯಾವುದೇ ಪ್ರಮುಖ ಭಾರತೀಯ ರಾಜಕುಮಾರರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಲಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರು ದೆಹಲಿಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಸಮಯದಿಂದ, ದಂಗೆಯನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಲು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಮೂರು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿ, ಕಾನ್ಪುರ ಮತ್ತು ಲಕ್ನೋದಲ್ಲಿ ಹತಾಶ ಹೋರಾಟಗಳು ಮೊದಲು ಬಂದವು; ನಂತರ 1857-58 ರ ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಲಕ್ನೋದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಸರ್ ಕಾಲಿನ್ ಕ್ಯಾಂಪ್ಬೆಲ್ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದರು; ಮತ್ತು ಅಂತಿಮವಾಗಿ 1858 ರ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ ಹಗ್ ರೋಸ್ ಅವರ "ಮಾಪಿಂಗ್ ಅಪ್" ಅಭಿಯಾನಗಳು. ಜುಲೈ 8, 1859 ರಂದು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು.

ಕಿತ್ತೂರ ಚೆನ್ನಮ್ಮ

ಈ ವರ್ಷ ೨೦೨೩. ನೂರು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಒಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಇಂದು ನಾವು ನೆನಯಬೇಕು. ವರ್ಷ ೧೯೨೩ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ ಹೆಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮ ತಲೆ ಮಾಸಿದ ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಉತ್ತರ, ಝಾನ್ಸಿ ರಾಣಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿ. ಈಕೆಗಿಂತ ಹಿಂಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ತಮ್ಮ ನಾಡಿಗೆ ಹೋರಾಡಿದ ಹೆಣ್ಣುಗಳಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ "ಇಲ್ಲ" ಎಂಬ ಉತ್ತರವೇ ಹೆಚ್ಚು.

ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ್ತಿ. ಅವಳು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ರೋಮಾಂಚಕ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ನಿಂತಳು. ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಅವರನ್ನು ಓಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಅವರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಅನೇಕ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಏಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಕಿತ್ತೂರಿನ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ರಾಣಿ. ಇಂದು ಅವಳು ಕಿತ್ತೂರು ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ.

ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ತನ್ನ 15 ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತೂರಿನ ಆಡಳಿತಗಾರ ಮಲ್ಲಸರ್ಜ ದೇಸಾಯಿ ಅವರನ್ನು ವಿವಾಹವಾದರು. ಆಕೆಯ ಪತಿ 1816 ರಲ್ಲಿ ತೀರಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಆಕೆಯ ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನವು ದುಃಖದ ಕಥೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಮದುವೆಯಿಂದ ಆಕೆಗೆ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗನಿದ್ದನು, ಆದರೆ ವಿಧಿಯು ದುರಂತ ಆಟವಾಡಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳ ಜೀವನದಲ್ಲಿ. ಆಕೆಯ ಮಗ 1824 ರಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯುಸಿರೆಳೆದನು, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಡಳಿತದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ಏಕಾಂಗಿ ಆತ್ಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟನು.

ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಸ್ಥಳೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇರಿದರು. ಈ ಘೋಷಣೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತಗಾರರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಗುವನ್ನು ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಅವರ ಪ್ರದೇಶವು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಭಾಗವಾಯಿತು.

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯು ದೇಶದ ಹಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ಆಡಳಿತದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು **'ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಡಾಕ್ಟ್ರಿನ್** 'ಎಂಬ ವಿಲೀನ ನೀತಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಕಾರ, ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಭಾರತೀಯ ರಾಜಪ್ರಭುತ್ವದ ರಾಜ್ಯವು ಅದರ ರಾಜವಂಶದ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ಆಡಳಿತಗಾರನು "ಅಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಪುರುಷ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಸತ್ತರೆ" ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪನನ್ನು ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನದ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಚೆನ್ನಮ್ಮನ ನಿರ್ಧಾರವು ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಆತನನ್ನು ಗಡಿಪಾರು ಮಾಡುವಂತೆ ಅವರು ಆದೇಶಿಸಿದರು.

ಅವಳು ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮತ್ತು ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪನ ವನವಾಸವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದಳು ಮತ್ತು ಬಾಂಬೆ ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್-ಗವರ್ನರ್ ಲಾರ್ಡ್ ಎಲ್ಫಿನ್‌ಸ್ಟೋನ್‌ಗೆ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ರಾಜನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮನವಿ ಮಾಡಿದಳು. ಮನವಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಯಿತು, ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಕಲೆಕ್ಟರೇಟ್ ಕಿತ್ತೂರಿನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

1847 ರಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಆಗಿದ್ದ ಲಾರ್ಡ್ ಡಾಲ್‌ಹೌಸಿ 1847 ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ, 1824 ರಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಹತಾಶೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ

ಗೋಚರಿಸಿತು. ಕಿತ್ತೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವು ಶ್ರೀ ಠಾಕ್ರೆಯವರ ಉಸ್ತುವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡ ಕಲೆಕ್ಟರೇಟ್ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತು. ಶ್ರೀ ಚಾಪ್ಲಿನ್ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಆಯುಕ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರೂ ಹೊಸ ಆಡಳಿತಗಾರ ಮತ್ತು ರಾಜಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಕಿತ್ತೂರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಆಕೆಯ ನಿರಂತರ ಪ್ರತಿರೋಧದಿಂದಾಗಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೇನೆಯು ಕಿತ್ತೂರಿನ ಮೇಲೆ 21 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1824 ರಂದು 20,000 ಪುರುಷರು ಮತ್ತು 400 ಬಂದೂಕುಗಳೊಂದಿಗೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿತು. ಅವಳ ಆಭರಣಗಳು ಮತ್ತು 1.5 ಮಿಲಿಯನ್ ಮೌಲ್ಯದ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಆಕೆಯನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನಂತರ ಅವಳನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು.

ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಉನ್ನತತೆಯನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಠಾಕ್ರೆ ಕಿತ್ತೂರಿನ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿದರು. ನಂತರ ನಡೆದ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ, ಠಾಕ್ರೆಯ ಜೊತೆಗೆ ನೂರಾರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನಿಕರು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟರು. ಸಣ್ಣ ಆಡಳಿತಗಾರನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸೋಲಿನ ಅವಮಾನ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ನುಂಗಲಾರದ ತುತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಶೋಲಾಪುರದಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಸೈನ್ಯಗಳನ್ನು ತಂದು ಕಿತ್ತೂರನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿದರು.

ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಯುದ್ಧವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ತನ್ನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಳು; ಅವರು ಚಾಪ್ಲಿನ್ ಮತ್ತು ಬಾಂಬೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯ ಗವರ್ನರ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದರು, ಕಿತ್ತೂರು ಅವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿತು. ಇದು ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಲಿಲ್ಲ. ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಯುದ್ಧ ಘೋಷಿಸಲು ಒತ್ತಾಯಿಸಲಾಯಿತು. 12 ದಿನಗಳ ಕಾಲ, ವೀರ ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಅವಳ ಸೈನಿಕರು ತಮ್ಮ ಕೋಟೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದರು.

ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷಣದಂತೆ, ದೇಶದ್ರೋಹಿಗಳು ನುಸುಳಿದರು ಮತ್ತು ಕ್ಯಾನನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಗನ್‌ಪೌಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಸಗಣಿಯನ್ನು ಬೆರೆಸಿದರು. ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ, ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಕಠಿಣ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಮೊದಲ ಸುತ್ತಿನ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಗೆದ್ದರು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯವು ಭಾರೀ ನಷ್ಟವನ್ನು ಎದುರಿಸಿತು, ಮತ್ತು ಅಂತಿಮವಾಗಿ, ಇಬ್ಬರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸರ್ ವಾಲ್ಟರ್ ಎಲಿಯಟ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಸ್ಟೀವನ್ಸನ್ ಅವರನ್ನು ಸಂಧಾನದಲ್ಲಿ ಮೇಲುಗೈ ಸಾಧಿಸಲು ಒತ್ತೆಯಾಳುಗಳಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸಿ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಆಳಲು ಅನುಮತಿಸಿದರೆ ಒತ್ತೆಯಾಳುಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯ ಕಮಿಷನರ್ ಚಾಪ್ಲಿನ್ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಮತ್ತು ಒತ್ತೆಯಾಳುಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ತಿರುವುಗಳಲ್ಲಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪಡೆಗಳು ಎರಡನೇ ಸುತ್ತಿನ ದಾಳಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು. ಅವರು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಯ ಮಹಿಳೆಗೆ ಸೋತ ಅವಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಶೋಲಾಪುರ (ಸೊಲ್ಲಾಪುರ) ದಿಂದ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರು.

ಅವರು ಆಕೆಯ ಇಬ್ಬರು ಸೈನಿಕರನ್ನು ಮನವೊಲಿಸಿದರು, ಹಸುವಿನ ಸಗಣಿ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣನ್ನು ಕ್ಯಾನನ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಳಸುವ ಗನ್‌ಪೌಡರ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಸುವ ಮೂಲಕ ಅವಳಿಗೆ ದ್ರೋಹ ಬಗೆದರುರಾಣಿಯನ್ನು ಸೋಲಿಸಲಾಯಿತು (1824 CE). ಆಕೆಯನ್ನು ಸೆರೆಯಾಳಾಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಜೀವನಪರ್ಯಂತ ಬೈಲಹೊಂಗಲ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಆಕೆಯನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಬೈಲಹೊಂಗಲ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವಾವಧಿ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ಅವಳು 21 ಫೆಬ್ರವರಿ 1829 ರಂದು ನಿಧನರಾದರು.

1. Puzzle: There are two ducks in front of a duck, two ducks behind a duck and a duck in the middle. How many ducks are there?

2**. Puzzle:** Five people were eating apples, A finished before B, but behind C. D finished before E, but behind B. What was the finishing order?

3. Puzzle: The day before two days after the day before tomorrow is Saturday. What day is it today?

Begin at the left bottom of the corner squares, move clockwise around the perimeter, and finish in the at the center square to spell a nine-letter word. You must fill in the empty squares with your own letter.

	O	
H	E	I
C	L	C

View the blocks on the left from the orange point and direction of the arrow. Which image on the right is the correct view?

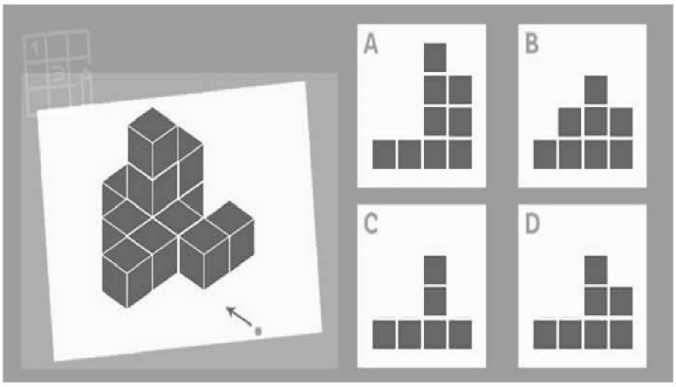

REBUS PUZZLES 7

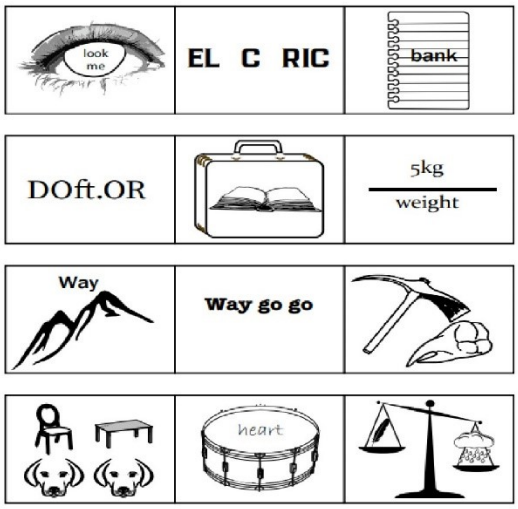

Eleven letter Indian city I am ?

Hints :: 2,4,10 is a Unit of Length .

Last 6 letters is a Fruit Name.

9,5,3 is a Soap Name.

1,8,3 is used by a Student

7,8,3 letters is a Bird Name.

6,7,5,3 is an organ in the Face.

ANSWERS

Quickies 1) SVIMS Quickies 2) SAMS Quickies 3) A COFFIN

STEP DOWN PYRAMID 1) STRIDES 2) DRIEST 3) DIETS 4) TIES 5)SIT 6)IS 7) I

REBUS PUZZLE 1) SIT UPS 2) COUNT THE WAYS 3) BROKEN HEARTS 4) PRETTY PLEASE 5)DOWN HILL 6) NO ONE TO BLAME 7) BIG BABY 8) LITTLE LEAGUE 9) FAT CHANCE 10)HIGH FREQUENCY 11) COFFEE BREAK 12)BED SPREAD 13)PUT TWO & TWO TOGETHER 14) TWO UNDER PAR 15) LOOKING OUT FOR NUMBER ONE 16) JUST RIGHT

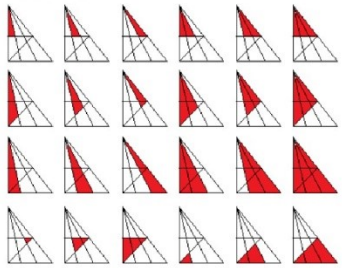

Compiled by : Mr. Ananth banwasi

ಮುಂಬೈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ: ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂವಾದ, ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ಕಾದಂಬರಿಗೆ ತೂಕ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆಳವಾದ ಚಿಂತನೆ ಬೇಕು: ಡಾ। ಎಸ್. ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪ

ಯಾವುದೇ ಪದಬಳಕೆಯನ್ನು ವಿವಿಧ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಾಗ ಯೋಚಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿ,

ಪ್ರಬಂಧ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದಾಗ ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಪರಿμ್ಕರಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಭಾಷೆಯ ಸರಿಯಾದ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮಾಡಿರಬೇಕು. ಬರಹಗಾರರು ಕಲ್ಪನಾಶೀಲರಾಗಿರಬೇಕು. ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಕಥೆಯ ಮೂಲಕ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲು, ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ವೇದೋಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ತತ್ವಜ್ಞಾನವನ್ನು ಋಷಿಮುನಿಗಳು ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಕಥೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಗಂಭೀರ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಾರದು. ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿಯೂ ಮುಖ್ಯ. ಆಳವಾದ ಚಿಂತನೆ, ಕಲ್ಪನೆ ಇವೆರಡೂ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಕಾದಂಬರಿಗೆ ತೂಕ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆಳವಾದ ಚಿಂತನೆ ಬೇಕು. ಎಂದು ಖ್ಯಾತ ಕಾದಂಬರಿಕಾರ, ಪದ್ಮಭೂಷಣ ಡಾ. ಎಸ್. ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟರು. ಅವರು ಜು.21ರಂದು ಮುಂಬೈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಕಲೀನಾ ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ನ ಜೆ.ಪಿ. ನಾಯಕ್ ಸಭಾ ಭವನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಡಾ.ಜಿ.ಎನ್.ಉಪಾಧ್ಯ ಹಾಗೂ ಡಾ. ಉಮಾ ರಾಮರಾವ್ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಮುಂಬೈ ವಿವಿ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ 'ಭಾಷೆಗಳ ಗಡಿ ಗೆದ್ದ ಭಾರತೀಯ' ಗೌರವ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಡಾ. ಭೈರಪ್ಪನನರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲಾಯಿತು. ಡಾ.ಜಿ.ಎನ್. ಉಪಾಧ್ಯ ವಿರಚಿತ 'ಮುಂಬಯಿ ಕನ್ನಡ ಪರಿಸರ' ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಶ್ರೀಯುತ ಅಶೋಕ ಸುವರ್ಣ ಅವರು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿದರು. ಡಾ. ಉಮಾ ರಾಮ ರಾವ್ ಬರೆದ ಕೃತಿ 'ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತು ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ' ಹಾಗೂ ಕಲಾ ಭಾಗ್ವತ್ ಅವರ 'ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಮುಂಬಯಿ ಕೊಡುಗೆ' ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಯುತ ಎಸ್. ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪ ಅವರು ಲೋಕಾರ್ಪಣೆಗೊಳಿಸಿದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದ ಮುಂಬೈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಆದ ಡಾ. ಜಿ. ಎನ್ ಉಪಾಧ್ಯ ಅವರು ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ಹಿಮಾಲಯ ಸದೃಶ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಹೊಂದಿರುವ ಭೈರಪ್ಪನವರು ಓದುಗರನ್ನು ಚುಂಬಕ ಶಕ್ತಿಯಂತೆ ಸೆಳೆಯುವ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರು. ತಮ್ಮ ಮಾತು– ಕೃತಿಗಳ ಮೂಲಕ ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದವರು. ನಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿರಿಮೆ ಗರಿಮೆಯನ್ನು ಜಗದಗಲ ಪಸರಿಸಿದ ಸಾಹಿತಿ ಭೈರಪ್ಪನವರು. ವಿದ್ವಾಂಸರೆಂದರೆ, ಸಾಹಿತಿಗಳೆಂದರೆ ಹೀಗಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾದ ಅವರು ದೊಡ್ಡ ಓದುಗ ವರ್ಗವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ, ತಾರಾ ಮೆರುಗನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಲೇಖಕರು. ಡಾ. ಭೈರಪ್ಪನವರ ಕೃತಿಗಳ ಆಳ, ಅಗಲ,ವೈಭವಗಳ ಕುರಿತು ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡುವ ಮರಾಠಿಗರಾದ ಡಾ. ಸುಪ್ರಿಯಾ ಸಹಸ್ರಬುದ್ಧೆ ಅವರೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಡಾ.ಭೈರಪ್ಪನವರನ್ನು ಮುಂಬೈಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರ ಉಪಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣಕರ್ತರಾದ ಉಮಾ ರಾಮರಾವ್ ಅವರಿಗೆ ಅಭಿವಂದಿಸಿದರು. ಅಶೋಕ ಸುವರ್ಣ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ ಕೋರಿದರು. ಸಾಹಿತಿ, ವಿಮರ್ಶಕರಾದ ಡಾ.ಸುಪ್ರಿಯಾ ಸಹಸ್ರಬುದ್ಧೆ ಅವರು 'ವಿಶ್ವಮಾನ್ಯ ಲೇಖಕರಾಗಿ ಭೈರಪ್ಪ' ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದರು.

ಡಾ.ಭೈರಪ್ಪ ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದ ಅವರು 'ದೈತ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆ' ಎಂಬ ಪದ ಭೈರಪ್ಪನನರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ.ಅವರು ಬರಿಯ ಕನ್ನಡದ ಸಾಹಿತಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ವಿಶ್ವಸಾಹಿತಿ ಎಂಬ ಉಪಾಧಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾದವರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಾಹಿತಿಯೂ ತಾನು ಬರೆಯುವಾಗ ಒಂದು ವೃತ್ತವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರೊಳಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ.ಆದರೆ ಭೈರಪ್ಪನವರು ಆ ವೃತ್ತವನ್ನು ದಾಟಿ ವಿಶ್ವಮಾನ್ಯರಾಗಿ ಜನರನ್ನು ತಲುಪಿದವರು. ಅವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವಿಷಯಗಳು ಅಡಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಲೋಕದೆಲ್ಲೆಡೆಯ ಜನರನ್ನು ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ವೈವಾಹಿಕ, ಕೌಟುಂಬಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಕರುಣೆ, ಮಾನವತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಹಲವಾರು ಅಂಶಗಳಿವೆ.ಅವರು ಕೇವಲ ಕನ್ನಡದ ಸಾಹಿತಿಯಲ್ಲ, ಅವರು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಾಹಿತಿ. ನೋಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆಯಲು ಯೋಗ್ಯರಾದವರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಭೈರಪ್ಪನವರ ಬರವಣಿಗೆ, ಚಿಂತನೆಗಳ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು.

ಸಂದರ್ಶಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಡಾ. ಉಮಾ ರಾಮರಾವ್ ಅವರು ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕ ನುಡಿಗಳನ್ನಾಡಿದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸಕಾರರಾದ ಡಾ.ಸುಪ್ರಿಯಾ ಸಹಸ್ರಬುದ್ಧೆ ಅವರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಾ, ಡಾ.ಸಹಸ್ರಬುದ್ಧೆ ಅವರ ವಿದ್ವತ್ತು ಮತ್ತು ಡಾ.ಭೈರಪ್ಪನವರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಓದಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರೌಢ ವಿಮರ್ಶೆಗಳು ಬೆರಗು ಮೂಡಿಸುವಂತಹುದು. ಸರಳ, ನಿಸ್ಪೃಹ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಅವರು ಭೈರಪ್ಪನವರ ಕಾದಂಬರಿಗೆ ಸರಿಸಾಟಿಯಾಗುವಂತಹ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಮುಕ್ತ ಮನಸ್ಸು, ಹೃದಯ ವೈಶಾಲ್ಯತೆ ಉಳ್ಳವರು ಎಂದರು.

ಡಾ.ಎಸ್ ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪ, ಡಾ. ಸುಪ್ರಿಯಾ ಸಹಸ್ರಬುದ್ಧೆ, ಡಾ.ಜಿ ಎನ್ ಉಪಾಧ್ಯ, ಡಾ. ಉಮಾ ರಾಮರಾವ್ ಅವರನ್ನು ಶಾಲು ಹೊದಿಸಿ, ಫಲಗಳನ್ನಿತ್ತು ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು. ಡಾ.ಭೈರಪ್ಪ ಅವರ ಕೃತಿಗಳ ಆಯ್ದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕಂಠದಾನ ಕಲಾವಿದರಾದ ಸುರೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್ ಮಾರ್ನಾಡ್ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಳಿನಾ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರು ವಾಚಿಸಿದರು. ಸಹಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಡಾ.ಪೂರ್ಣಿಮಾ ಸುಧಾಕರ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿ, ನಿರೂಪಿಸಿದರು. ಮುಂಬೈಯ ಅನೇಕ ಗಣ್ಯರು ಮತ್ತು ವಿಭಾಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಾಜರಿದ್ದರು. ವಿದ್ಯಾ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದರು.

ಅನಿತಾ ಪೂಜಾರಿ ಹಾಗೂ ಕಲಾ ಭಾಗ್ವತ್ ಅವರಿಗೆ 'ಶೋಧ ಸಿರಿ' ಪುರಸ್ಕಾರ

ಮುಂಬೈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಚನೆಗೊಂಡ ಸಂಶೋಧನ ಸಂಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿರಿಯ ಸಂಶೋಧಕರಾದ ಡಾ.ಲೀಲಾ ಬಿ. ಅವರು 'ಶೋಧ ಸಿರಿ' ಎಂಬ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು, ಈ ಚೊಚ್ಚಲ ಪುರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿಭಾಗದ ಸಂಶೋಧನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾದ ಅನಿತಾ ಪೂಜಾರಿ ಹಾಗೂ ಕಲಾ ಭಾಗ್ವತ್ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅನಿತಾ ಅವರ 'ಸುವರ್ಣ ಯುಗ' (ಜಯ ಸುವರ್ಣ ಅವರ ಜೀವನ ಕಥನ) ಹಾಗೂ 'ಕಲಾ ಭಾಗ್ವತ್' ಅವರ 'ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಮುಂಬಯಿ ಕೊಡುಗೆ' ಈ ಶೋಧ ಸಂಪ್ರಬಂಧಗಳು ಬಹುಮಾನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿವೆ. ಈ ಪುರಸ್ಕಾರವು ನಗದು, ಶಾಲು ಹಾಗೂ ಗ್ರಂಥ ಗೌರವವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು. ಇದೇ ಬರುವ ಜುಲೈ 21ರಂದು ಖ್ಯಾತ ಸಾಹಿತಿ ಡಾ.ಎಸ್.ಎಲ್.ಭೈರಪ್ಪ ಅವರ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪ್ರಧಾನ ನಡೆಯಲಿದೆ ಎಂದು ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದ ಡಾ. ಜಿ.ಎನ್. ಉಪಾಧ್ಯ ಅವರು ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಉಭಯ ಶೋಧ ಸಂಪ್ರಬಂಧಗಳು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಕಟಣೆಯಾಗಿ ಓದುಗರ ಕೈ ಸೇರಲಿವೆ.

ಅನಿತಾ ಪೂಜಾರಿ: ಮೂಲತಃ ಮೂಡಬಿದರೆಯ ಸಮೀಪದ ತಾಕೊಡೆಯವರಾದ ಅನಿತಾ ಅವರು ಕವಿಯಾಗಿ, ಕಥೆಗಾರರಾಗಿ, ಲೇಖಕರಾಗಿ, ಅಂಕಣ ಬರಹಗಾರರಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಕೆ.ಎಸ್.ಒ.ಯು. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎ. ಪದವಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂಬೈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎ. ಪದವಿಯನ್ನು ಪ್ರಥಮ ರ್ಯಾಂಕ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಪಡೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಎಂ.ಬಿ.ಕುಕ್ಯಾನ್ ಬಂಗಾರದ ಪದಕದ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನಿತಾ ಅವರ ಒಟ್ಟು 7 ಕೃತಿಗಳು ಬೆಳಕು ಕಂಡಿವೆ. ಕವನಸಂಕಲನ 'ಅಂತರಂಗದ ಮೃದಂಗ'ದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗೆ, ಜಗಜ್ಯೋತಿ ಕಲಾವೃಂದ ಮುಂಬೈ ವತಿಯಿಂದ 'ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾ ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟಿ ಸ್ಮಾರಕ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ', ಜನಸ್ಪಂದನ ಟ್ರಸ್ಟ್(ರಿ) ಸುವ್ವಿ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್, ಶಿಕಾರಿಪುರ ಕೊಡಮಾಡುವ 'ಅಲ್ಲಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'ಲಭಿಸಿದೆ. 'ಮೋಹನ ತರಂಗ' ಈ ಕೃತಿಗೆ 2019–20ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ನಗದು ಪುರಸ್ಕಾರ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ. ಮುಂಬಯಿ ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇವರ ಕತೆ, ಭಾವಗೀತೆ ಮತ್ತು ಕವನಗಳು ಪ್ರಸಾರಗೊಂಡಿವೆ. ಇವರು 2019ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ದಸರಾ ಕವಿಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲೂ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಗೌರವ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಕನ್ನಡಿಗ ಪತ್ರಕರ್ತರ ಸಂಘ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ(ರಿ)ಇದರ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದೀಗ ಮುಂಬಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಡಾ.ಜಿ. ಎನ್. ಉಪಾಧ್ಯ ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ "ಮುಂಬಯಿ ಬಿಲ್ಲವರು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ" ಈ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಪಿಎಚ್.ಡಿ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕಲಾ ಭಾಗ್ವತ್: ಕಲಾ ಚಿದಾನಂದ ಭಾಗ್ವತ್ ಅವರು ಮೂಲತಃ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊನ್ನಾವರ ಸಮೀಪದ ಹಳದೀಪುರದವರು, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಪಡೆದ ಅವರು ಸಂಗೀತ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಾಂಘಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಆಸಕ್ತಿ ಉಳ್ಳವರು. ಮುಂಬೈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಎಂ.ಎ. ಪದವಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾಧಿಕ ಅಂಕ ಗಳಿಸಿ ಪ್ರಥಮ ಯ್ಯಾಂಕ್ ಪಡೆದ ಕಲಾ ಅವರು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಎಂ. ಬಿ. ಕುಕ್ಯಾನ್ ಬಂಗಾರದ ಪದಕವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾಡಿನ ಅನೇಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಕವಿತೆ, ಕತೆ, ಬಿಡಿ ಬರಹಗಳು, ವಿಮರ್ಶಾ ಲೇಖನಗಳು ಬೆಳಕು ಕಂಡಿವೆ. ಕೆಲವು ಸಂಪಾದಿತ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಶೋಧ ಲೇಖನಗಳು, ವಿಮರ್ಶಾ ಲೇಖನಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿವೆ. 'ವೈದ್ಯ ಭೂಷಣ ಡಾ. ಬಿ.ಎಂ ಹೆಗ್ಡೆ' (2021) ಹಾಗೂ 'ಜೀವಸ್ವರ ಜಯಂತ ಕಾಯ್ಕಿಣಿ ಪ್ರಬಂಧ ಲೋಕ' (2021) ಇವೆರಡು ಕಲಾ ಅವರು ರಚಿಸಿದ ಎಂ. ಎ. ಶೋಧ ಸಂಪ್ರಬಂಧ ಕೃತಿಗಳು. 'ಜೀವಸ್ವರ' ಕೃತಿಯನ್ನು ಮುಂಬಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ 2023ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವಿಕಾಸ ಪುಸ್ತಕ ಬಹುಮಾನವೂ ಲಭಿಸಿದೆ. ಕಲಾ ಅವರು ಮುಂಬೈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಆದ ಡಾ. ಜಿ. ಎನ್. ಉಪಾಧ್ಯ ಅವರ ಮಾರ್ಗ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಪಿ ಎಚ್.ಡಿ. ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಮರ ಯೋಧೆ.. ಸ್ಫೂರ್ತಿ..(ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಸಣ್ಣ ಕಥೆ)

✍ ಸುಮನಾ

ಸಮರ ಯೋಧನಂತೆ ".ಸಮರ ಯೋಧೆ"ಯೂ ಆಗಬಹುದೆಂದು ಪ್ರಾಮಾಣೀಕರಿಸುವ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ "ಸ್ಫೂರ್ತಿ.."

...'ಅಮ್ಮಾ, ನಾನು ದೇಶ ಸೇವೆ ಮಾಡ್ತೀನಿ, ನನ್ನ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಎನ್. ಸಿ. ಸಿ. ಗೆ ಸೇರಿದೀನಿ..ಆ ಶಿಸ್ತು, ಕವಾಯುತು,ಸಮವಸ್ತ್ರ ಎಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಇಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಅತ್ಯದ್ಭುತ ದೇಶಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸುತ್ತದಮ್ಮಾ..ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಜೈ ಹಿಂದ್, ವಂದೇ ಮಾತರಂ..ಎಂದು ಹೃದಯ ಬಡಿತ ಮಿಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಕೇಳಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.ಅಮ್ಮಾ.. ತಾಯಿ ಭಾರತಾಂಬೆಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ನಾನು ನನ್ನಂತಹ ಅನೇಕ ಗೆಳತಿಯರಿಗೆ ,ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಮಾದರಿ ಯಾಗ ಬೇಕು ಅಂತ ನನ್ನ ಮನದಾಳದ ಆಸೆ ಅಮ್ಮಾ..ಅಂತ ಮಗಳು ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಹೃದಯ ತುಂಬಿ ಹೇಳಿದಾಗ, ಮಗಳ ಕಣ್ಣು ಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆಯ ತ್ರಿವರ್ಣ ಧ್ವಜದ ತ್ರಿವರ್ಣಗಳು ಮಿನುಗಿದಂತಾಗಿ..

ಭಾರತದ ಹೆಮ್ಮೆಯ" ತ್ರಿವರ್ಣ ಧ್ವಜ"ವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಧ್ವಜಗಳನ್ನು ಹೊಲಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಅಮ್ಮ ಮಾದೇವಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಗಂಡ ಬಿ.ಎಸ್. ಎಫ್.ಸೇವೆಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಟೆರರಿಸ್ಟ್ ಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊರಾಡುತ್ತಾ " ಹುತಾತ್ಮ"ನಾಗಿದ್ದ. ಗಂಡನ ಮನೆಯವರು ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಅವಳೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದ ಒಬ್ಬಳೇ ಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾದೇವಿ ಅವಳ ತವರು ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು.

" ತ್ರಿವರ್ಣ ಧ್ವಜ "ತಯಾರಿಕಾ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಕೆಲಸವೊಂದು ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಶಾಲೆಯ ಆಟಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ , ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ, ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ, ಅನೇಕ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಬಹುಮಾನ ಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಆಗಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಾದೇವಿಯ ಮಗಳು "ಸ್ಫೂರ್ತಿಯೇ "ಆಗಿದ್ದಳು. ಓದಿನಲ್ಲೂ ಬಹಳ ಜಾಣತನಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದಳು. ಮಗಳು ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು ಅಮ್ಮ ಮಾದೇವಿಗೆ ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆ ಎನಿಸಿತ್ತು.

ಆ ವರ್ಷ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳ ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಸುವರ್ಣ ಅವಕಾಶ ಸ್ಫೂರ್ತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಈ ಸದಾವಕಾಶ ಒದಗಿ ಬಂದಿದ್ದು, ಸ್ಫೂರ್ತಿಗಂತೂ ವರ್ಣಿಸಲಾಗದ ಸಂತಸವನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಂದಿತ್ತು.

ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ನೋಡುವುದು, ಜನವರಿ ತಿಂಗಳ 26ನೇ ತಾರೀಖು ಬರಲು ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳು ಇದೆ ಎಂದು ಬೆರಳ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಎಣಿಸುತ್ತಾ, ಅಮ್ಮಾ ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳು ಬಾಕಿ ನಾನು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿ "ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡಿಗೆ" (ಮಾರ್ಚ್ ಪಾಸ್ಟ್) ಮಾಡಲು, ನಮ್ಮ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ,ಅಮ್ಮಾ ..ನಿಂಗೆ ಗೊತ್ತಾ????? 'ನನ್ನನ್ನೇ ಮೊದಲ ಸಾಲಿನ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಧ್ವಜವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡಿಗೆ (ಮಾರ್ಚ್ ಪಾಸ್ಟ್) ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದಾರಮ್ಮ.

ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟ ನೋಡು, ಅಮ್ಮಾ ನೀನು ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಬಂದು ಬಿಡು, ನಮ್ಮ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಫ್ರೆಂಡ್ ಮಿಸೆಸ್ ಶರ್ಮ ಆಂಟಿ, ಮೀನಾ ಗುಪ್ತಾ ಜಿ, ಸುಖಮಣಿ ಸಿಂಗ್ ಆಂಟಿ,ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಬರಬಹುದು ಅಂತ ಉತ್ಸಾಹ ದಿಂದ ಕುಣಿದಾಡಿದಳು. ಹೌದಮ್ಮ, ನೀನು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾನು ಆಗಲೇ ನಮ್ಮ ಗೆಳತಿ ಯರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿದೀನಿ ..ಅವರೂ ನನ್ನನ್ನು ಖಂಡಿತ ಬರಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ನೀನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ಕವಾಯಿತು, ಇತ್ಯಾದಿ ಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡು, ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡುವ ತಂಡದವರಿಗೆ ಪ್ರಧಾನಿಗಳ ಸ್ವಹಸ್ತದಿಂದ ಮೆಡಲ್ ಪ್ರದಾನ ವಿರುತ್ತೆ ಅಂದ್ಯಲ್ಲಾ??ಅಂದಳು ಮಾದೇವಿ..

ಹ್ಞೂ..ಕಣಮ್ಮ..ನನಗೆ ಅದೇ ಕನಸು,ಅದೇ ಕನವರಿಕೆ..ನನಸಾಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಅಂತ ಆ "ಭಾರತ ಮಾತೆ"ಯಲ್ಲಿ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅಂದಳು..ಸ್ಫೂರ್ತಿ.

ಸರಿ, ಸರಿ..ಈಗ ನನಗೆ ಹೊತ್ತಾಯಿತು, ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆಗೆ ಧ್ವಜಗಳನ್ನು ಹೊಲೆಯುವ ವಿಶೇಷ ತಯಾರಿ,ಇದೆಯಮ್ಮಾ. ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಧ್ವಜವನ್ನು ಹೊಲೆಯಬೇಕು, ಮನೆಮನೆಗೆ ತಿರಂಗಾ ಅಭಿಯಾನ ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಲ್ಲಾ ???

"ಹೌದಮ್ಮ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತು, ಘರ್ ಘರ್ ತಿರಂಗಾ, ಹರ್ ಘರ್ ತಿರಂಗಾ. ಅಂದರೆ ಮನೆ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆಯ ತ್ರಿವರ್ಣ ಧ್ವಜವನು ಹಾರಿಸಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಾಭಿಮಾನ ವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಾರ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಅಂತ ಪ್ರಧಾನಿಗಳು "ಮನ್ ಕಿ ಬಾತ್" ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರಲ್ಲಾ..

ಸರಿ ಇಂದು ನಾನೂ ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ಬಂದು ಧ್ವಜ ಹೊಲೆಯುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕೈಲಾದ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವೆ, ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕಾದರೂ" ಎವರ್ ರೆಡಿ" ಅಮ್ಮಾ.. ಅಂದಳು ಸ್ಫೂರ್ತಿ..

ತಾಯಿ, ಮಗಳು ಇಬ್ಬರೂ ಧ್ವಜ ಹೊಲೆಯುವ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು..ಮಾದೇವಿ ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಆರಂಭಿಸಿದಾಗ ಮಗಳು ತೋರಿದ ಆಸಕ್ತಿಗೆ ಕೆಲವು ಹೊಲೆಯುವ ಟಿಪ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು, ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟಳು.. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಧ್ವಜದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ಹಾಗೇ ತಯಾರಿಕಾ ಘಟಕದ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ನೋಡಿ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೊರಟಳು.

ತಯಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರದ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದ ಧ್ವಜಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಕೋಣೆಯ ಎದುರಿಗೆ ಕೆಲವರು ನಿಂತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಇವಳನ್ನು ನೋಡಿ ತಕ್ಷಣ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋದರು. ಇವಳಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಅರೇ ನಾನು ಬಂದರೆ ಇವರು ಯಾಕೆ ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಹೋದರು??ಎಂದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ವಾಪಸ್ ಬಂದಳು. ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರು ತಯಾರಿಕಾ ಘಟಕದ ಕೆಲಸಗಾರರು ಇರಬಹುದೇನೋ ಅಂದಳು ಮಾದೇವಿ...ಅವರು ಕೂಲಿಗಾರರೂ ಇರಬಹುದೆನಿಸುತ್ತೆ ಅಂದಳು..

ಆದರೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಗೆ ಮಾತ್ರ ಏನೋ ಅನುಮಾನ..ಇದೇನೋ ರಹಸ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲೇಬೇಕು, ಎಂದು ಮುಂದಿನ ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಗಮನವಿಟ್ಟು ನೋಡಿ, ಪ್ರತಿ ಸರ್ತಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಬಂದಾಗಲೂ, ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರುಗಳು ಹೆದರಿದಂತೆ ನಟಿಸಿ ತಕ್ಷಣ ಹೊರಗೆ ಗಡಿಬಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದು ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು..

ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಗ್ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು..ಏನೋ ಇರಬಹುದೆಂದು ತೀವ್ರ ಅನುಮಾನ ಬಂದು ಒಮ್ಮೆ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ಫಾಲೋ ಮಾಡಿದಳು. ಇವಳು ಹಿಂದೆ ಬಂದಿದ್ದು ನೋಡಿ ಅವರು ಬೇಗ ಬೇಗನೆ ಹೊರ ಹೋಗಿ ತಮಗೆಂದೇ ರಸ್ತೆ ತಿರುವಿನಲ್ಲಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರನ್ನೇರಿ ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಅದೇ ಆಗ ವಾರ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂಚುಕೋರರು,ಭಯೋತ್ಪಾದಕರು ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ದೇಶದ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದೂ, ಎಲ್ಲರೂ ಎಚ್ಚರ ದಿಂದಿದ್ದು ಹದ್ದಿನ ಕಣ್ಣಿರಿಸಿ ಏನಾದರೂ ಅನುಮಾನ ಬಂದರೆ ತಕ್ಷಣವೇ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ

ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಸಾರ ಬಿತ್ತರವಾಗಿತ್ತು. ದೇಶಭಕ್ತಿಯನ್ನೇ ತನು,ಮನ,ಧನವನ್ನಾಗಿ ..ತನ್ನ ಜೀವನದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗುರಿಯನ್ನಾಗಿ, ಉನ್ನತ ಆದರ್ಶವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಊಹಿಸಿ ಏನೋ ಸಂಚು ನಡೆಯುತ್ತಿರಬಹುದೆಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದಳು. ಪೋಲೀಸ್ ನವರು ತಕ್ಷಣ ತುರ್ತು ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆದು ದಕ್ಷ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ತಂಡದವರಿಗೆ " ಆಪರೇಷನ್ ತಿರಂಗಾ"ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಿದರು. ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಡೆಸಿ ದೇಶದ್ರೋಹಿಗಳು, ಭಯೋತ್ಪಾದಕರು ಯಾರಿದ್ದರೂ ಹಿಡಿದು ಕಾನೂನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು.

ಆ ದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಧ್ವಜಗಳನ್ನು ದೇಶದ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸಾಗಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕಾರಣ..ಐದರಿಂದ ,ಹತ್ತು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಧ್ವಜಗಳ ಸಾಗಣೆಯಾಗಬೇಕಿತ್ತು. ವಿಧ್ವಂಸಕ ಶಕ್ತಿ ಗಳು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಉಂಟು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಪೋಲೀಸ್ ನವರು ಮಫ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಲಾರಿ ಡ್ರೈವರ್ ಗಳಂತೆ ಬಂದರು". ಆಪರೇಷನ್ ತಿರಂಗಾ" ದ ದಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತಂಡ, ದುರುಳರ ಹೆಡೆಮುರಿ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕುವ ರಣರಂಗ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದರು, ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿ ಗಳು ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಗೇಟ್ ಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸಿದರು.

ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಆ ಅಪರಿಚಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪ್ರತಿದಿನ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಳು. ಈ ವಿಷಯದ ಸುಳಿವಿಲ್ಲದಿದ್ದ ಭಯೋತ್ಪಾದಕರು ಆ ದಿನ ಧ್ವಜಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುವ ವಾಹನಗಳ ಮೇಲೆ ಆತ್ಮಾಹುತಿ ಧಾಳಿ ನಡೆಸಿ, ಆ ಧ್ವಜ ತಯಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನೂ, ಧ್ವಜಗಳನ್ನು ನಾಶ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು,ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ಉಂಟು ಮಾಡಿ ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸಂಭ್ರಮಕ್ಕೆ ಕೊಳ್ಳಿ ಇಡಲು ಆಲೋಚಿಸಿದ್ದರು. ಇನ್ನೇನು ಕೆಲ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಾಹುತಿ ಆಗುವ ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮಫ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪೋಲೀಸರು..ಆ ಭಯೋತ್ಪಾದಕರ ತಂಡದ ಮೇಲೆ ಭಯಂಕರ ದಾಳಿ ನಡೆಸಿದರು ..ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ವಾಗಿ ನಡೆದ ಈ ದಾಳಿಯಿಂದ ತತ್ತರಿಸಿದ ವಿಧ್ವಂಸಕ ನರ ರಾಕ್ಷಸರು ಪ್ರತಿ ಧಾಳಿ ನಡೆಸಲು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನ ವಿಫಲವಾಯಿತು..

ಕೆಟ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳ ಹೆಡೆಮುರಿ ಕಟ್ಟಿ, ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ..ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದಾಗ ಕರಾಳ ಸತ್ಯ ಹೊರಬಂದಿತು,ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನೌಕರನೊಬ್ಬ ದೇಶದ್ರೋಹಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದ,ಹೊರಗಿನ ಟೆರರಿಸ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಬಂಧುಗಳೆಂಬಂತೆ ಪರಿಚಯಿಸಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದ್ದ. ನೆರೆ ದೇಶದ ಕೆಲ ಟೆರರಿಸ್ಟ್ ಗಳು ಕೂಲಿಗಳಂತೆ ವೇಷ ಧರಿಸಿ ಪ್ರತಿದಿನ ಬಂದು ಹೋಗಿ,ನಂತರ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರ ನಾಯಕರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.ಬಹಳ ರಹಸ್ಯ ವಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯ ಕುತಂತ್ರ,ಷಡ್ಯಂತ್ರವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಈ ಭಯಾನಕ ಧಾಳಿ ನಡೆಸಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಧ್ವಜಗಳನ್ನು ಧ್ವಂಸಗೊಳಿಸಿ ದೇಶದ ನಾಯಕರನ್ನು ಕಂಗಾಲು ಮಾಡಿ,ಬೆದರಿಸಬೇಕೆಂದು ..ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವ ನಡೆಯ ಬಾರದೆಂದು,ಜೊತೆಗೆ ಈ ಗಲಭೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆ ದೇಶದವರು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ವಾಗಿ ಧಾಳಿ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಹುನ್ನಾರ ಇತ್ತೆಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬಂತು.

ಇದರ ಅರಿವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನವರು ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ,ಅವರು ಕೂಲಿಗಳು ..ಅಂತ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ರು..ದೇಶದ್ರೋಹಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಘೋರ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು..ಭಯೋತ್ಪಾದಕರನ್ನು ಸದೆಬಡಿದು ಕೆಲವು ಕಠಿಣ ತಪಾಸಣೆಗಳ ನಂತರ,ಇದೇ ನೆರೆ ದೇಶದವರು ಇದೇ ರೀತಿಯ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಿಕ್ಕ ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ್ದ ಕಾರಣ, ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಯಿತು. .

ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ಸಮಯ" ಸ್ಫೂರ್ತಿ"ಯ, ಬುದ್ಧಿ ವಂತಿಕೆಯಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಗಬಹುದಿದ್ದ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟ, ತಪ್ಪಿತು. ಕೋಟ್ಯಂತರ" ಧ್ವಜಗಳ ಪವಿತ್ರ ರಕ್ಷಣೆ" ಆಯಿತು..ಅಪಾರ ಪ್ರಮಾಣದ ನಷ್ಟ ಉಳಿಯಿತು..ಹೆಮ್ಮೆಯ ಭಾರತ ಮಾತೆಯ ಹೊನ್ನ ಕಿರೀಟಕ್ಕೆ ಘನ ಕೀರ್ತಿಯ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಯಾಯಿತು.ಕೇಸರಿ ,ಬಿಳಿ,ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ..ನಡುವೆ ಧರ್ಮ ಚಕ್ರ,ಸತ್ಯ, ಶಾಂತಿ, ತ್ಯಾಗ,ವೆಂಬ ಪವಿತ್ರ ಸತ್ಯವನ್ನು ಸಾರುವ "ವಿಶ್ವ ಗುರು"ವಾಗಿ "ತ್ರಿವರ್ಣ" ಮೆರೆಯಿತು..

ಈ ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿಗೆ "ಜಯ ಭಾರತಿ"ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು..ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ದವರೂ "ಜಯ ಕನ್ನಡತಿ"ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ, ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ಭಾರತೀಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸೇರುವ ಅವಳ ಗುರಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಎಲ್ಲಾ ದಿಸೆಯಲ್ಲೂ ಪೂರಕವಾಗಿ ನೆರವಾಗುವುದಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳು ನೆರೆದ ಸಭೆ ಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಿದರು. ಈ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ಅಧ್ಭುತ ದೇಶಪ್ರೇಮವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಮಾದೇವಿ, ತವರಿನವರಿಗೂ,ಗಂಡನ ದೂರದ ಬಂಧುಗಳಿಗೂ ಹಾಗೂ ಊರಿನ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೆಮ್ಮೆ ತುಂಬಿದ ಅಪಾರ ಸಂತೋಷ. ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆ, ಟಿ.ವಿ.,ರೇಡಿಯೋ, ಮತ್ತಿತರ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಬಂದು ಸಂದರ್ಶನ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರು ..ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ಕೀರ್ತಿ ಮನೆಮನೆಯಲ್ಲೂ, ಗಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲಿಗಳಲ್ಲೂ, ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ, ಜಿಲ್ಲಾ, ರಾಜ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರ, ಮಟ್ಟ,ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಹರಡಿತು. ಸಂತಸ ತುಂಬಿದ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಅಭಿಮಾನಿಗಳ ಮಹಾಪೂರವೇ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಹರಿದು ಬಂತು..

ಜನವರಿ 26ರ ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ದಿನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ದಲ್ಲಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ (ಮಾರ್ಚ್ ಪಾಸ್ಟ್)ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡಿಗೆ ನಡೆಸಿ..ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ,ಸಂಜೆ ನಡೆದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನ ಪ್ರದಾನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪತಿಗಳಿಂದ "ಜಯ ಭಾರತಿ" ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ನಡೆದಾಗ,ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದವರೆಲ್ಲಾ ಕಿವಿಗಡಚಿಕ್ಕುವಂತೆ ಕರತಾಡನ ನೀಡಿ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು. ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ತಂಡದವರಿಗೆ,ಪ್ರಧಾನಿಗಳಿಂದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ತಂಡ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೂ ಲಭಿಸಿತು..

ಮಾದೇವಿ,ಗೆಳತಿಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಸುಂದರ ಕ್ಷಣ ಆನಂದದ ಘನಮಿನುಗು. ನಂತರ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿ ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ "ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ಅಧ್ಭುತ "ಸ್ಫೂರ್ತಿ" ಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ ಅವಳಂತೆ ನೀವು .. ಭಾರತಾಂಬೆಯ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಮಾಲಯದಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನ, ದೇಶಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಸಾಗರವುಕ್ಕಿ ಹರಿದು ಬರುವಂತೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾರತೀಯ ಹೃದಯಗಳಲ್ಲೂ ,ತನು ಮನದ ಅಣುಅಣುವಿನ, ಕಣಕಣದಲ್ಲೂ ಕೆಚ್ಚೆದೆಯ ಅಭಿಮಾನ ಉಕ್ಕಿ ಬರುವಂತೆ ಉತ್ಸಾಹದ ನುಡಿ-ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದರು. ಈ ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಹೊನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಧೃಢೀಕರಿಸುವಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ,ಹಾಗೂ ಪ್ರಧಾನಿಗಳು, ಮಿಕ್ಕ ಸಭಾಸದರೆಲ್ಲ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತಸದಿಂದ ಕರತಾಡನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಉತ್ತಮ,ಅಪ್ರತಿಮ..ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದರು. ಪ್ರತಿ ಹೃದಯವೂ "ಜೈ ಹಿಂದ್ "ವಂದೇ ಮಾತರಂ" ಗೀತೆಯನ್ನು ಮಿಡಿಯುತ್ತಾ ಅನಿರ್ವಚನೀಯ ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿತ್ತು..

"ಜಹಾ ಡಾಲ್.. ಡಾಲ್ ..ಪರ್ ಸೋನೇ ಕಿ ಚಿಡಿಯಾ ಕರತೀ ಹೈ ಬಸೇರಾ ಯೇ ಭಾರತ್ ದೇಶ್ ಹೈ ಮೇರಾ.."

ಸುಂದರ, ಮಧುರ ಗಾನ..ದೇಶಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಪಸರಿಸುತ್ತಾ..ಅಲೆಯಲೆಯಾಗಿ ತೇಲಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು.

Lokmanya Balgangadhar Tilak

In this 76th year of our Independence, we should remember real Stalwarts who initiated a vigour into our Independence Movement against the British colonialists. There are many such Patriots. But first among them is Balgangadhar Tilak.

Balgangadhar Tilak was born in a Chitpawan Brahmin Family on 23rd July, 1856 at Ratnagiri, in present Maharashtra. He died on 01 August 1920 in Mumbai. 01st August 2023 is 103 years death anniversary of Tilak. And we stand in the very Place where he fought his last years for his Mother Land.

A scholar, mathematician, philosopher, and ardent nationalist who helped lay the foundation for India's independence by building his own defiance of British rule into a national movement. He founded (1914) and served as president of the Indian Home Rule League.

Tilak was born into a cultured middle-class Brahman family. Although his birth place was Mumbai, he was raised in a village along the Arabian Sea coast in what is until the age of 10, when his father, an educator and noted grammarian, took a job in Pune. The young Tilak was educated at Deccan College in Poona, where in 1876, he earned bachelor's degrees in mathematics and Sanskrit. Tilak then studied law, receiving his degree in 1879 from the University of Mumbai. At that point, however, he decided to teach mathematics in a private school in Pune. The school became the basis for his political career. He developed the institution into a university college after founding the Deccan Education Society (1884), which aimed at educating the masses, especially in the English language; he and his associates considered English to be a powerful force for the dissemination of liberal and democratic ideals. He was of the opinion, that we should master the Language of our oppressors to defeat them in their own thoughts

Please note that Tilak was only 2 years' old when the very first Independence Movement in 1958 had lapsed. Marathas had fought under Nana Saheb and Tatya Tope. The wounds were still fresh in memory. Tilak planned to enlarge and popularise the Indian Independence Movement by involving all communities. He planned wisely, by first adopting Sarvajanik Ganesh Pooja in Bombay Presidency. Ganesh became a symbol of Unifying all castes and all faiths among Hindus. Masses adopted to do Pooja together for 10 days. Ganesh Mandal became the gathering place. The immersion was a symbol of getting rid of Colonialism. British was aware of this danger to them and targeted Tilak as one of Mischief Mongers in India.

Tilak wanted to create an educated Population who will lead an independent India. Being a Scientist and Mathematician, he founded Fergusson College at Pune, to train Engineers. It is at this very college, Sir M. Visvesvaraya studied and took his vision of a developed India all over the country. Fergusson college produced many other stalwarts.

Tilak's activities aroused the Indian populace, but they soon also brought him into conflict with the British government, which prosecuted him for sedition and sent him to jail in 1897. The trial and sentence earned him the title Lokamanya ("Beloved Leader of the People"). He was released after 18 months. When Lord Curzon, Viceroy of India, partitioned Bengal in 1905, Tilak strongly supported the Bengali demand for the annulment of the partition and

advocated a boycott of British goods, which soon became a movement that swept the nation. The following year he set forth a program of passive resistance, known as the Tenets of the New Party, that he hoped would destroy the hypnotic influence of British rule and prepare the people for sacrifice in order to gain independence. Those forms of political action initiated by Tilak—the boycotting of goods and passive resistance—were later adopted by Mohandas (Mahatma) Gandhi in his program of nonviolent noncooperation with the British (*satyagraha*). Tilak's approach was strong fare for the moderate Indian National Congress (Congress Party), which believed in making "loyal" representations to the government for small reforms. Tilak aimed at *swarajya* (independence), not piecemeal reforms, and attempted to persuade the Congress Party to adopt his militant program. On that issue, he clashed with the moderates during the party's session (meeting) at Surat (now in Gujarat state) in 1907, and the party split. Taking advantage of the division in the nationalist forces, the government again prosecuted Tilak on a charge of sedition and inciting terrorism and deported him to Mandalay, Burma (Myanmar), to serve a six-year prison sentence.

In the Mandalay jail, Tilak settled down to write his magnum opus, the *Śrīmad Bhagavadgitā Rahasya* ("Secret of the Bhagavadgita")—also known as *Bhagavad Gita* or *Gita Rahasya*—an original exposition of the most-sacred book of the Hindus. Tilak discarded the orthodox interpretation that the *Bhagavadgita* (a component of the *Mahabharata* epic poem) taught the ideal of renunciation; in his view it taught selfless service to humanity. Earlier, in 1893, he had published *The Orion; or, Researches into the Antiquity of the Vedas*, and, a decade later, *The Arctic Home in the Vedas*. Both works were intended to promote Hindu culture as the successor to the Vedic religion and his belief that its roots were in the so-called Aryans from the north.

On his release in 1914, on the eve of World War I, Tilak once more plunged into politics. He launched the Home Rule League with the rousing slogan "Swarajya is my birthright and I will have it." (Activist Annie Besant also established an organization with the same name at about that time.) In 1916 he rejoined the Congress Party and signed the historic Lucknow Pact, a Hindu-Muslim accord, with Mohammed Ali Jinnah, the future founder of Pakistan. Tilak visited England in 1918 as president of the Indian Home Rule League. He realized that the Labour Party was a growing force in British politics, and he established firm relationships with its leaders. His foresight was justified: it was a Labour government that granted independence to India in 1947. Tilak was one of the first to maintain that Indians should cease to cooperate with foreign rule, but he always denied that he had ever encouraged the use of violence.

Today we are educated and brainwashed to believe that only two personalities won the Independence. It is NOT TRUE. Independence came, when after two World wars, Britain was humbled and many of its main forces were lost, Industry had dipped and War burdens of loans had made the country not strong enough to face one more Army rebellion, under Netaji Subhashchandra Bose's Influence. The seeds of Resistance sown by Tilak had grown into a full bloomed Banyan tree, with its roots and shafts having spread all over the country and young men had joined the allIndia Independence Movement. In this year and in this Month of August we should celebrate Bal Gangadhar Tilak's contributions.

ಶ್ರೀ ಸ್ವರ್ಣ ಗೌರಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಮಹಾಗಣಪತಿ ಮಹೋತ್ಸವ – 2023

ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ವಿಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕೆ 1945 ರ ಶ್ರೀ ಶೋಭಕೃತ್ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಭಾದ್ರಪದ ಶುದ್ಧ ತೃತೀಯ ಸೋಮವಾರ 18.09.2023 ರಂದು ಶ್ರೀ ಸ್ವರ್ಣ ಗೌರಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಚತುರ್ಥಿ ಮಂಗಳವಾರ 19.09.2023 ರಂದು ಶ್ರೀ ಮಹಾಗಣಪತಿಯನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿ, ದಶಮಿ ಭಾನುವಾರ ದಿನಾಂಕ 24.09.2023 ರವರೆಗೆ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ನಿನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಎಂದಿನಂತೆ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ.

ದಿನಾಂಕ 24.09.2023 ನೇ ಭಾನುವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9.00 ರಿಂದ ಸಕಲ ಪೂಜಾದಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಮಹಾ ಮಂಗಳಾರತಿ ಮಾಡಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯ ನಂತರ ಗೌರಿ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ದಾದರ್ ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿ ವಿಸರ್ಜಿಸಲಾಗುವುದು. ತಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಈ ಮಹೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಉದಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಭಗವತ್ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ. ಸೇವಾರ್ಥ ಕೊಡಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರು, ಜನ್ಮ ನಕ್ಷತ್ರ, ಗೋತ್ರ, ಪೂಜೆ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕಾದ ದಿನಾಂಕ ಬರೆದು ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ದಿನಾಂಕ 16.09.2023 ರೊಳಗೆ ತಲುಪಿಸಿರಿ ಅಥವಾ email ಮಾಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಾಗೂ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು

ವಿ.ಸೂ.

1. ಸೇವಾರ್ಥ ನಡೆಸಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು 251/– ರೂ.ಗಳ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು (ನಗದು/ಚೆಕ್) ಅಂಚೆ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಸ್ವತಃ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ನಿನ ಕಛೇರಿಗೆ ಬಂದು ನೀಡಬಹುದು.
2. ಗೌರಿ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಬಯಸುವ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ದಿನಾಂಕ 16.09.2023 ರೊಳಗೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿಕೆ.
3. ಪೂಜೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಂಗವಾಗಿ ನಡೆಸುವ ಪ್ರತಿ ಸಂಜೆಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡಲಿಚ್ಛಿಸುವ ಸದಸ್ಯರು ರೂ. 3000/– ವನ್ನು ದೇಣಿಗೆಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ.

73rd Year of Shri Swarna Gauri and Shri Mahaganapathi Pooja

In keeping with its glorious tradition, your Association is conducting **Shri Swarna Gauri and Shri Mahaganapathi Pooja** this year also, with all pomp and gaiety from 18.09.2023 to 24.09.2023. This event will be marked by the traditional pooja every morning and cultural programmes followed by traditional pooja in the evenings. The Visarjana will be on 24.09.2023. A detailed programme will be mailed to you in due course. Those desirous of giving “Sevartha” Rs. 251/- or more may please send their cheque to the Mysore Association office, stating the preferred date for pooja along with your name, gotra and nakshatra.

Bank Details:
Name: THE MYSORE ASSOCIATION, BOMBAY
SB A/c No: 54000637287
IFSC code: SBIN0040243
Bank: STATE BANK OF INDIA
Branch: MATUNGA (EAST)

ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಕಲಾ ಸಂಘ
ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ, ಹೊಸದುರ್ಗ ತಾ|| ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ
ಅರ್ಪಿಸುವ
ಪ್ರಥಮ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವಚನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಭಿಯಾನ, ಮುಂಬೈ
ದಿನಾಂಕ : 14.08.2023 ರಿಂದ 20.08.2023 ರವರೆಗೆ
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

14.08.2023 ಸೋಮವಾರ : ಸಂಜೆ 7.00ಕ್ಕೆ
ವಿ.ಕೆ. ಸುವರ್ಣ
ಶ್ರೀ ಶನೇಶ್ವರ ಮಂದಿರ, ನೆರುಲ್, ಮುಂಬೈ
ಉದ್ಘಾಟನೆ
ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
ಸಿರಿಗೆರೆ ಶ್ರೀ ತರಳಬಾಳು ಜಗದ್ಗುರು ಶಾಖಾ ಮಠ, ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ
ಸನ್ಮಾನ
ಶ್ರೀಮತಿ ಸ್ನೇಹಾ ಕಪ್ಪಣ್ಣ: ನಿರ್ದೇಶಕಿ ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜಕಿ
ವೈ.ಡಿ. ಬಾದಾಮಿ: ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು
ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ: ಡಾ. ಸುರೇಶ್ ರಾವ್
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಬಿ.ಎಸ್.ಕೆ.ಬಿ.ಎ., ಮುಂಬೈ

16.08.2023 ಬುಧವಾರ : ಸಂಜೆ 6.00ಕ್ಕೆ
ಶರಣ ಸಂಕುಲ ಮತ್ತು ಕಲಾ ಕೇಂದ್ರ
ಉಮಾಪತಿ ಮತ್ತು ಮಧುಸೂದನ್
ಮರಾಠಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಲಾ ಮಂಡಳ್, ಸೆಕ್ಟರ್-6, ವಾಶಿ, ನವೀಮುಂಬೈ
ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳು
ಪ್ರಸನ್ನ, ಡಿಜಿಪಿ., ಮುಂಬೈ
ಸನ್ಮಾನ
ಕುಲವಂತ್ ಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಸುರೇಶ್ ಕುಮಾರ್
ಆಶೀರ್ವಚನ
ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
ಸಿರಿಗೆರೆ ಶ್ರೀ ತರಳಬಾಳು ಜಗದ್ಗುರು ಶಾಖಾ ಮಠ, ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ
ಉಮಾಪತಿ ಮತ್ತು ಮದುಸೂದನ್

18.08.2023 ಶುಕ್ರವಾರ : ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 2.30ಕ್ಕೆ
ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಸಭಾಗೃಹ, ಮಾಟುಂಗ
ಸನ್ಮಾನ
ಗಾಯಕಿ ರಾಧಿಕಾ ನಾಂದಿ
ಗಾಯಕ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ನಿಶಾಂತ್ ವೆಂಕಟೇಶ್
ಗೌರವ
ವಿ.ಕೆ. ಸುವರ್ಣ, ಆರ್.ಬಿ. ಹೆಬ್ಬಳ್ಳಿ,
ಉಮಾಪತಿ,ಮಧುಸೂಧನ್, ಡಾ. ಮಂಜುನಾಥ್,
ಮಂಜುನಾಥಯ್ಯ, ರುದ್ರಪ್ಪ
ಸನ್ಮಾನಿಸುವವರು
ಐ.ಎಂ. ವಿಠ್ಠಲ ಮೂರ್ತಿ
ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ
ಶ್ರೀಮತಿ ಕಮಲ ಕೆ.
ಶ್ರೀ ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿ ನಾಯ್ಕ್
ಆಶೀರ್ವಚನ
ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
ಸಿರಿಗೆರೆ ಶ್ರೀ ತರಳಬಾಳು ಜಗದ್ಗುರು ಶಾಖಾ ಮಠ, ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ

15.08.2023 ಮಂಗಳವಾರ : ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 11.00ಕ್ಕೆ
ಆರ್.ಬಿ. ಹೆಬ್ಬಳ್ಳಿ
ಶುಭಂ ಮಂಗಳ್ ಕಾರ್ಯಾಲಯ (ವಾಲೇಕರ್ ಮಂಗಳ್ ಕಾರ್ಯಾಲಯ)
ಅಂಬರ್ ನಾಥ್, ಮುಂಬೈ
ಉಪನ್ಯಾಸ: "ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ-ವಚನಗಳು"
ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
ಸಿರಿಗೆರೆ ಶ್ರೀ ತರಳಬಾಳು ಜಗದ್ಗುರು ಶಾಖಾ ಮಠ, ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ

15.08.2023 ಮಂಗಳವಾರ : ಸಂಜೆ 5.00ಕ್ಕೆ
ಆರ್.ಬಿ. ಹೆಬ್ಬಳ್ಳಿ
ಸರ್ವೇಶ್ ಸಭಾಗೃಹ
ತಾಯ್ ಪಿಂಗಾಲೆ ಚೌಕ್, ತಿಲಕ್ ನಗರ್ ರೋಡ್, ಡೊಂಬಿವಲಿ (ಈಸ್ಟ್), ಮುಂಬೈ
ಸನ್ಮಾನ
ನೃತ್ಯ ಕಲಾವಿದರು

17.08.2023 ಗುರುವಾರ : ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 2.30ಕ್ಕೆ
ಮುಂಬೈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ
ಪ್ರೊ. ಜಿ.ಎನ್. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ
ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಮಂಜುನಾಥ್
ಡಾ. ಭರತ್ ಕುಮಾರ್ ಪೊಲಿಪು
ಕುಲವಂತ್ ಸಿಂಗ್
ಸುರೇಶ್ ಕುಮಾರ್

ಆಶೀರ್ವಚನ
ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
ಸಿರಿಗೆರೆ ಶ್ರೀ ತರಳಬಾಳು ಜಗದ್ಗುರು ಶಾಖಾ ಮಠ, ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ

17.08.2023 ಗುರುವಾರ : ಸಂಜೆ 7.30ಕ್ಕೆ
ಥಾಣೆ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ
ಡಾ. ಕಾಶೀನಾಥ್ ಸಭಾಗೃಹ, ಥಾಣೆ (ಪಶ್ಚಿಮ)
ಎ.ಎಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ
ಆಶೀರ್ವಚನ
ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
ಸಿರಿಗೆರೆ ಶ್ರೀ ತರಳಬಾಳು ಜಗದ್ಗುರು ಶಾಖಾ ಮಠ, ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ

19.08.2023 ಶನಿವಾರ : ಸಂಜೆ 4.00ಕ್ಕೆ
ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಹರ್ಕುಂಡೆ
ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು
ಡಾ. ಕಲ್ಮಾಡಿ ಶಾಮರಾವ್ ಹೈಸ್ಕೂಲು, ಪುಣೆ-04

20.08.2023 ಭಾನುವಾರ : ಸಂಜೆ 6.00ಕ್ಕೆ
ಸೊಲಾಪುರ್

Few more strides before the centenary

- M.A.N. Prasad

Association hosts Karnataka Utsav - a Kannada Marathi Filmotsav

The Director of Publicity, Karnataka Govt. told us that they plan to conduct a film festival of Kannada films in all the major cities of India. They wanted us to act as their local hosts in Mumbai. They would bear the cost of the event. This was a new experience for us, because we had not done anything on behalf of the govt. - spending first and awaiting their reimbursement.

Based on the details they had provided, we prepared a dossier detailing the activities planned and the likely expenses involved. We took it with us for a meeting with the Director of publicity, Bangalore. He was quite impressed and moved on to the next item in the agenda. I understand that he had planned to involve two organizations as local hosts, but seeing our proposal he said that there is no need for the second organization, Mysore Association will be the local host. He also said their total budget of Rs. 2.5 lakhs will be available to us. Since we had estimated more expenses than that, he suggested that we bring out a souvenir for which he will get advertisements from govt. departments.

What purpose is served if a few Kannadigas see the Kannada movies or participate in the discussions? We felt that if non-Kannadigas see these movies, there would be some amount of exposure to them about our industry and its output. So, we promoted the idea that since we are hosting the event at Mumbai, we showcase both Kannada and Marathi films.

There was the question of venue. Our Association was full of construction material, dirt and dust. So, we had to look elsewhere. I thought of meeting the ex-minister, Shri. Subrahmanyamand seeking his suggestion. He suggested that we try Y.B.ChavanPrathishtan. Since it is a Kannada & Marathi event, try to get them to be a co-host.

We approachedY.B.ChavanPrathishtan. They readily agreed and gave us their entire premises for three days. They charged us only for consumables and manpower. We saved quite a big sum as rental, since they were also hosts.

We called for a press meet in which we explained to them the purpose of this festival and

what all we have planned in it. The meet was well attended and the media gave a wide coverage to the event.

As we proceeded with various preparations, new activities got added. Kannada film industry had a photographic exhibition of the growth and progress of the industry. They offered to give us the material for display during the festival. We approached the Marathi Film industry to find out if they have similar displayable material. They had and were very happy to display it in the festival. So, an exhibition titled "Mile stones in Kannada & Marathi Cinema" was added.

The inaugural function of the festival got off to a good start and was inaugurated by Sri. Diwakar Raote, Minister for Transport, Govt. of Maharashtra. The festival was inaugurated by Sri. Ananth Nag, Minister for Bangalore Development. The photographic exhibition was inaugurated by the well-known film producer and Director Subash Ghai. Many well-known film personalities like Ishwarya Rai and Tanuja, leading actors of Kannada and Marathi films were present at the inauguration.

We used this occasion to honour eminent Kannadigas who had contributed to the growth of film industry. In the festival we planned screening of award-winning films. A seminar on "Scenario of Kannada and Marathi films" was organized. Eminent Kannada and Marathi directors, actors, producers and writers participated in the seminar. The Seminar was chaired by well-known film producer and director Shyam Benegal.

The films exhibited at the venue were later exhibited in suburban auditoriums for the benefit of the local audience, with the help of local Kannada Sanghas. The directors of the films exhibited were invited to interact with the audience. They spoke about the finer nuances involved in the film making. How a specific atmosphere is created in an art film as against a generalised atmosphere in the commercial film.

There was a large attendance to the festival. The exhibition titled “Mile stones in Kannada & Marathi Cinema” drew large crowds. Many non-Kannada people saw the Kannada movies and vice versa.

The festival was a grand success. Authorities of the Karnataka govt. were extremely happy and so were we.

Edited by Dr. Jyothi Satish, Printed & Published by Hon. Secretary, The Mysore Association Bombay, Mumbai - 400019. Tel: 2403 7065
Email : mysoreassociation.mumbai@gmail.com Website: www.mysoreassociation.in Printed by Aarati Art Printers, Fort, Mumbai - 1 Mob.: 98201 60077